

Rekenkamercommissie Goirle

Brede schoolontwikkeling in Goirle

Onderzoekers:

Mw. J. Hendrickx (Rekenkamercommissie Goirle)

Mw. A.L. Bakker (onderzoeker)

Contactpersoon:

Judith Hendrickx

06-55144506

hendrickx.j@home.nl

Datum:

16 augustus 2012

Inhoudsopgave

Bestuurlijke Nota	1
1 Onderzoeksverantwoording	2
1.1 / Aanleiding	2
1.2 / Doelstelling en vraagstelling	2
1.3 / Onderzoeksuitvoering en afbakening	3
2 Centrale boodschap	4
2.1 / Conclusies	4
2.2 / Aanbevelingen	8
3 Reactie college van B&W	11
4 Nawoord rekenkamercommissie	12
Nota van bevindingen	1
1 Brede schoolontwikkeling	2
1.1 / Algemeen kader brede school	2
1.2 / Totstandkoming brede schoolontwikkeling in Goirle	3
1.3 / Wensen voor de brede school	4
1.4 / Visie op brede schoolontwikkeling	6
1.5 / Samenhang met gemeentelijk beleid	7
2 Organisatie en uitvoering	9
2.1 / Realisatie vier brede scholen	9
2.2 / Stichting Brede school Goirle	12
2.3 / Regie op de brede schoolontwikkeling	14
3 Sturing en controle	16
3.1 / Sturing en controle op resultaten	16
3.2 / 0-meting brede schoolontwikkeling	17
Bijlagen	19
Bijlage 1. Toetsingskader	1
Bijlage 2. Doelstellingen vier brede scholen	1
Bijlage 3. Bronnen	4

Bestuurlijke Nota

1 Onderzoeksverantwoording

1.1 / Aanleiding

Naar aanleiding van de oriëntatie op onderzoeksonderwerpen voor 2011, is in het audit comité het onderwerp 'brede scholen' aangedragen. De ontwikkeling van brede scholen in de gemeente Goirle is in volle gang. Op 8 september 2010 is de eerste Brede school De Boschkens in Goirle geopend. Momenteel is de gemeente bezig met de ontwikkeling van de Frankische Driehoek Brede school en ook in Riel wordt naar verwachting in 2014 een brede school gebouwd.

Het onderwerp brede scholen kan vanuit verschillende perspectieven bezien worden. Inhoudelijke redenen om een brede school te ontwikkelen zijn bijvoorbeeld het bij elkaar brengen en toegankelijker maken van voorzieningen en het bevorderen van veiligheid in de wijk. Maar er zijn ook praktische redenen te noemen. De samenwerking tussen de gemeente en partners kan door middel van een brede school efficiënter worden ingericht. Het samenbrengen van voorzieningen kan wellicht zelfs bezuinigingen opleveren.

Omdat de ontwikkeling van de brede scholen in Goirle zich nog in een beginstadium bevindt, wil de rekenkamercommissie zich richten op de doelen die de gemeente en de partners hebben gesteld aan het begin van de ontwikkeling. De rekenkamercommissie kijkt dan naar de doeltreffendheid en doelmatigheid bij de *ontwikkeling* van brede scholen. Het doel is dat leereffecten optreden voor de gemeente door inzicht te verkrijgen in succes- en faalfactoren bij de ontwikkeling van brede scholen. De rekenkamer wil een 'tussenstand van zaken' opleveren, waardoor de gemeente het beleid en de uitvoering van de brede scholen eventueel kan bijstellen en optimaliseren.

1.2 / Doelstelling en vraagstelling

De centrale doelstelling van het onderzoek is:

In kaart brengen welke doelen er voor de brede scholen in de gemeente Goirle zijn geformuleerd en welke succes- en faalfactoren er zijn te benoemen bij de ontwikkeling teneinde aanbevelingen te doen voor het beleid en de uitvoering van de brede scholen.

De onderzoeksvragen

Op basis van de doelstelling formuleert de rekenkamercommissie de volgende centrale vraag:

Welke doelen streven de gemeente Goirle en de partners na met de brede scholen, in hoeverre worden deze tot nu toe bereikt en welke kosten zijn hieraan verbonden?

1. Welke doelstellingen heeft de gemeente Goirle, de schoolbesturen en de andere partners voor de brede school geformuleerd?

2. Wat is de kwaliteit¹ van de (totstandkoming) van het gemeentelijke beleid ten aanzien van brede scholen?
3. Welke ontwikkelingen zijn er op het gebied van brede scholen in de gemeente Goirle?
4. Welk aanbod is en/of komt er aan voorzieningen en activiteiten bij de brede scholen?
 - a. Sluit dit aan bij het beleid?
 - b. Worden de doelgroepen van de brede school (naar verwachting) bereikt?
 - c. Is er al zicht op in hoeverre het aanbod voldoet aan de vraag vanuit de doelgroepen?
5. In hoeverre heeft de gemeente zicht op de voorlopige resultaten in termen van doelmatigheid en doeltreffendheid (in de ontwikkeling) en zijn er verschillen te signaleren tussen typen brede school?
6. Wat zijn de kosten van de brede scholen in de gemeente?
7. Welke succes- en faalfactoren zijn er tot nu toe aan te wijzen bij de onderzochte brede scholen?

1.3 / Onderzoeksuitvoering en afbakening

De rekenkamercommissie heeft voor dit onderzoek een documentenanalyse uitgevoerd en interviews gehouden. De rekenkamercommissie ontleent haar normenkader aan:

- / Het beleid van de gemeente
- / Wensen die de gemeenteraad zelf stelt aan de (ontwikkeling van) brede scholen

De onderzoeksperiode die de rekenkamercommissie hanteert, is 2008 – 2011. Het lopende beleidsjaar neemt de rekenkamercommissie mee in haar onderzoek, omdat er nadrukkelijk naar de ontwikkeling van brede scholen wordt gekeken. Ook wordt er wat verder terug gekeken, om de wensen van de verschillende betrokkenen ten aanzien van de brede schoolontwikkeling in kaart te brengen. Aanpalend beleid, zoals het accommodatiebeleid en het Wmo-beleid, zal bij het onderzoek betrokken worden. De rekenkamercommissie richt zich met name op de inhoudelijke brede schoolontwikkeling en in mindere mate op de fysieke ontwikkeling.

¹ Met kwaliteit bedoelt de rekenkamercommissie of de gemeente het beleid ten aanzien van brede scholen integraal heeft opgesteld (in samenhang met aanpalend beleid en rekening houdend met beleid van samenwerkende partners binnen de brede scholen), of de interpretatie van de doelstellingen door het college, de raad en de samenwerkende partners consistent is en of de doelstellingen SMART zijn geformuleerd.

2 Centrale boodschap

De centrale vraag die de rekenkamercommissie in haar onderzoek heeft gesteld, luidt als volgt:

Welke doelen streven de gemeente Goirle en de partners na met de brede scholen, in hoeverre worden deze tot nu toe bereikt en welke kosten zijn hieraan verbonden?

Hieronder zijn de conclusies op deze drie aspecten (doelen, doelbereik en kosten) weergegeven in de overkoepelende bestuurlijke boodschap. Het antwoord op de deelvragen is in het normenkader in bijlage 1 gegeven.

2.1 / Conclusies

Welke doelen streven de gemeente Goirle en de partners na met de brede scholen?

1. Doelen brede scholen geformuleerd in visiedocument (2007, 2010)

In 2007 is een visie op de brede scholen in Goirle geformuleerd door de gemeente, die in 2010 is geactualiseerd door de Stichting Brede School Goirle. Hierin zijn de doelen voor de brede scholen in Goirle opgenomen. De hoofddoelen zijn:

- / versterken van ontwikkelingskansen van kinderen: cognitief, emotioneel, creatief, lichamelijk;
- / bevorderen van actieve deelname van kinderen aan de samenleving;
- / bieden van een goede dagindeling voor kinderen;
- / verbeteren van maatschappelijke toerusting en participatie van kinderen van 0 tot 18 jaar;
- / aangrijppunt voor sociale vernieuwing in de wijken.

De inhoudelijke samenwerking van voorzieningen op het gebied van jeugd, welzijn, zorg, sport en onderwijs moet door de visie een impuls krijgen. Deze doelen zijn door de afzonderlijke brede scholen vertaald in de visies op de individuele brede school.

2. Visie op brede schoolontwikkeling onvoldoende vertaald voor efficiënte en effectieve uitvoering

Overkoepelende visie op brede scholen consistent overgenomen

De gemeente en de Stichting Brede School Goirle hebben een visie op de brede schoolontwikkeling geformuleerd. Hieraan hebben alle partners zich gecommitteerd. Daarnaast heeft de visie als basis gediend voor het formuleren van doelstellingen voor de afzonderlijke brede scholen. Deze doelstellingen zijn daardoor consistent met het overkoepelende beleid van de stichting en de gemeente. De overkoepelende visie is tot slot integraal overgenomen in het integrale welzijns- en onderwijsbeleid van de gemeente (Back to Basics, 2011) en wordt ook in ander aanpalend beleid (Wmo, IHP) overgenomen.

Vertaling visie naar praktijk is nog onvoldoende

De overkoepelende visie op brede schoolontwikkeling is voor de kernpartners en bondgenoten echter onvoldoende doorvertaald naar concrete doelstellingen voor de uitvoering. Op basis van de huidige visie wordt niet duidelijk welke inhoudelijke resultaten gewenst zijn voor de verschillende brede schoolaspecten,

waardoor bijvoorbeeld tot nu toe geen samenhangend (naschools) activiteiten aanbod is ontwikkeld. Daarnaast is de visie op het samenwerkingsverband – tussen de gemeente en de stichting, tussen de stichting en de uitvoering, tussen de brede scholen onderling en binnen de brede scholen – niet uitgewerkt. De verdeling van rollen en taken en de verantwoordelijkheden die daar bij horen, zijn niet formeel vastgelegd. Daar waar deze wel zijn vastgelegd, zoals de rollen van zowel de gemeente als de stichting (zie ook conclusie 2), is deze niet altijd ingevuld. Randvoorwaarden voor doelmatigheid en doeltreffendheid ontbreken hierdoor.

In hoeverre worden de doelen tot nu toe bereikt?

3. Fysieke ontwikkeling krijgt prioriteit

Een succes van de brede schoolontwikkeling is dat de (nieuw)bouw van drie brede scholen (Boschkens Oost, 't Schrijverke en Frankische Driehoek) inmiddels grotendeels is afgerond. Ten aanzien van brede school De Vonder heeft het college in maart 2012 besloten de bouw in eigen beheer uit te voeren. Vanaf de start van de brede schoolontwikkeling ligt de focus bij de gemeente, de partners en Leystromen met name op de bouw. Enerzijds omdat voor een aantal brede scholen geldt dat de wens voor nieuwe huisvesting de aanleiding voor de brede schoolontwikkeling was. Anderzijds omdat de werkgroepen die de inhoudelijke impuls aan de brede schoolontwikkeling moesten geven, onvoldoende zijn ingevuld. Hoewel de fysieke en de inhoudelijke ontwikkeling gelijk op zouden moeten gaan, is dat niet gebeurd. Door een gebrek aan projectcoördinatie vallen de werkgroepen die zich met de inhoudelijke samenwerking van de partners bezig houden, stil. Ook nadat de bouw is afgerond, hebben de partners moeite om invulling te geven aan de samenwerking. Eén van de oorzaken is hierboven reeds genoemd: de visie laat zich moeilijk naar de praktijk vertalen. Andere oorzaken worden in de conclusies hieronder genoemd.

4. Inhoudelijke ontwikkeling: aanbod voorzieningen deels gerealiseerd

Basisaanbod gerealiseerd, maar gebrek aan (gezamenlijk) naschools activiteiten aanbod

De kernpartners hebben hun intrek in de gebouwen genomen en daarmee is het basisaanbod van de brede scholen gerealiseerd. Zo is er in elke brede school een aanbod van basisonderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en naschoolse opvang. In een aantal scholen is er ook een aanbod voor ouders. Hoewel de brede scholen zich hebben geëngageerd aan dezelfde visie, denken zij nog verschillend over de implementatie in de praktijk. Vanuit de brede scholen zelf is er nog onvoldoende samenwerking opgezet om een samenhangend en gezamenlijk activiteiten aanbod te ontwikkelen (bijvoorbeeld een roulerend aanbod op de brede scholen). Een naschools activiteiten aanbod, dat niet is gericht op onderwijs of opvang, is ook nog niet gerealiseerd. Wel zijn de gemeente en de stichting in gesprek met Stichting Jong (sport) en Factorium (cultuur) om deze functies binnen de brede school te beleggen. Voor verenigingen en clubs is het echter financieel onaantrekkelijk om hun activiteiten in de brede scholen aan te bieden, omdat de huurprijzen van de ruimtes in de brede scholen gemiddeld duurder zijn dan andere accommodaties in de gemeente. De subsidies die deze verenigingen van de gemeente ontvangen, zijn afgestemd op de goedkopere huurprijzen. Het college heeft onlangs het accommodatiebeleid en de relatie met het subsidiebeleid tegen het licht gehouden, waarin onder andere dit probleem is meegenomen.

Aansluiting beleid en aanbod onvoldoende te achterhalen

Of het bestaande aanbod een uitwerking is van de doelen is niet te achterhalen. Er heeft nooit een vertaling plaatsgevonden van visie naar concrete doelen en vervolgens naar activiteiten. Na de visie (en de bouw van de scholen) is er direct een aanbod ontwikkeld. De subsidieaanvraag van de stichting aan de gemeente (waarin het aanbod is verwerkt) wordt wel getoetst aan het integrale welzijns- en onderwijsbeleid 'Back to Basics' van de gemeente. In die zin is er een aansluiting tussen gemeentelijk beleid en het aanbod van de brede scholen.

5. Inhoudelijk aanbod: samenwerking komt onvoldoende van de grond ondanks motivatie

Motivatie voor doorontwikkeling en samenwerking nog steeds aanwezig

Bij de kernpartners en de gemeente bestaat veel motivatie om de brede schoolontwikkeling door te zetten. Uit het onderzoek van de rekenkamercommissie blijkt dat de het fysieke aspect van de brede schoolontwikkeling tot nu toe leidend is geweest, zowel voor de gemeente als voor de meeste brede scholen. Nu de bouw van twee scholen is afgerond en de visie in 2010 is geactualiseerd, zijn de kernpartners gemotiveerd om ook het inhoudelijke aspect van de brede school te ontwikkelen. De 0-meting die eind 2011 is verricht, is daar een start van.

Coördinatie inhoudelijke ontwikkeling ontbreekt

Een belangrijke oorzaak voor het stagneren van de inhoudelijke ontwikkeling van de brede school in Goirle is het gebrek aan centrale projectcoördinatie. De gemeente levert in principe een projectcoördinator aan die de stichting ondersteunt in haar werkzaamheden en de vertaling naar de uitvoering centraal coördineert. Naast het verstrekken van de financiële middelen (subsidie) is de coördinatie een instrument van de gemeente waarmee zij haar rol wil invullen. Wegens langdurige ziekte is de projectcoördinatie onvoldoende en versnipperd gerealiseerd. Het stichtingsbestuur is hierdoor onvoldoende gefaciliteerd door de gemeente om sturing aan de brede schoolontwikkeling (visie en uitvoering) te geven. De stichting is wel ondersteund met een adviseur vanuit de gemeente.

Professionalisering stichting verloopt traag

Tegelijkertijd bestaat er bij het stichtingsbestuur ook enige schroom om te professionaliseren. Het is vanaf de start de intentie van de gemeente geweest om het initiatief en de uitwerking van de brede schoolontwikkeling een verantwoordelijkheid te laten zijn van het samenwerkingsverband. De ontwikkeling moest bottom up gebeuren, zodat er aansluiting zou ontstaan tussen de invulling en het aanbod van de brede scholen en de lokale wensen en behoeften. De regie op deze ontwikkeling is dan ook bij de stichting belegd. Die rol is tot nu toe onvoldoende opgepakt door de stichting. De gemeente heeft een leidende rol gehad in het opstellen van een visie in 2006-2007 en het actualiseren daarvan in 2010. De uitwerking van deze visie heeft de stichting lange tijd nagelaten (hier is pas met de 0-meting een begin mee gemaakt). Vooral op de werkvloer wordt deze uitwerking gemist. De schroom van het stichtingsbestuur om verder te professionaliseren kent een aantal oorzaken, waarvan gebrek aan tijd en het vooruitzicht om als werkgever te moeten optreden voor de combinatiefunctionaris belangrijke zijn. In de overgang van de stuurgroep naar de stichting is daarnaast een onwenselijke constructie ontstaan, waarin de wethouder Onderwijs tevens lid is van de Raad van Toezicht van de stichting, waardoor belangenverstrengeling plaatsvindt. Zolang de stichting niet verder professionaliseert, is het voor de gemeente niet mogelijk om een stap terug te doen.

Andersom, zolang de gemeente geen stap terug doet (uit de RvT treedt), krijgt de stichting onvoldoende impuls verder te professionaliseren.

Netwerksamenwerking komt niet van de grond: eigenaarschap wordt niet gevoeld

Hoewel er draagvlak onder de kernpartners (en de bondgenoten) bestaat voor de brede schoolontwikkeling, is er onder hen nog onvoldoende verantwoordelijkheidsgevoel om hier concreet invulling aan te geven. Van bovenaf (de stichting) worden zij onvoldoende ondersteund, maar ook binnen en tussen de brede scholen is er weinig initiatief om de samenwerking te optimaliseren. In deze omstandigheden is er onduidelijkheid en verschil van opvatting ontstaan over de verdeling van rollen, taken en verantwoordelijkheden. Dit is voor de gemeente, de stichting en de uitvoering ook niet duidelijk op papier gezet en uitgewerkt in bijvoorbeeld overlegstructuren. Als de brede schoolontwikkeling *bottom up* moet plaatsvinden, zal het initiatief ook bij de brede scholen zelf moeten liggen. De kernpartners zijn zich daarvan niet bewust of voelen dit eigenaarschap nog niet voldoende. De inhoudelijke brede schoolontwikkeling is hierdoor gestagneerd.

6. Onvoldoende randvoorwaarden voor sturing en controle op brede schoolontwikkeling door gemeente

Wensen en focus vanuit de gemeenteraad uit het oog verloren

Al in 2002 werd binnen de gemeenteraad van Goirle gesproken over de brede schoolontwikkeling. De nadruk werd in deze gesprekken expliciet op de inhoudelijke ontwikkeling van de brede scholen gelegd. Ondanks dit gegeven heeft het lang geduurd voordat er een inhoudelijke visie is opgesteld (en vastgesteld door de raad) en is de uitwerking daarvan (onder andere met indicatoren en meetinstrumenten) geheel uitgebleven. Uitzondering daarop is de notitie over de wijkfunctie van de brede school. De gemeenteraad heeft na de vaststelling van de visie in 2007 zelf ook niet actief teruggevraagd naar de voortgang van de inhoudelijke ontwikkeling. Ondertussen is de focus verschoven naar de fysieke brede schoolontwikkeling. Hierop heeft de raad kunnen sturen door middel van de besluitvorming omtrent de bestemmingsplannen. Over de bouw is de raad periodiek geïnformeerd middels de P&C cyclus.

Effectiviteit brede scholen op inhoud niet meetbaar

De gemeente Goirle heeft een aantal inhoudelijke doelen gesteld voor de brede schoolontwikkeling die onder andere in Back to Basics zijn opgenomen. Omdat deze doelen zowel door de gemeente als door de stichting niet zijn uitgewerkt met indicatoren, maatstaven en een tijdspad, is de effectiviteit niet te meten. De resultaten zijn enkel op activiteitsniveau bekend en worden in het kader van de subsidierelatie getoetst. Hierdoor is de gemeente (en de stichting) niet in staat om (bij) te sturen en te controleren op de inhoudelijke voortgang van de brede schoolontwikkeling. Te denken valt dan aan de invulling van de netwerksamenwerking, de aansluiting van de behoeften van de wijk en de ouders bij het aanbod en de efficiencywinst van de brede school. De 0-meting die eind 2011 is verricht heeft wel een eerste inzicht gegeven in de stand van zaken rondom de brede schoolontwikkeling. Dit rekenkamerrapport hoopt hetzelfde te doen.

7. Geen integraal kostenoverzicht beschikbaar

De gemeente maakt zowel kosten voor de fysieke als de inhoudelijke ontwikkeling van de brede scholen. Jaarlijks wordt een subsidie aan de stichting verstrekt (in 2012 € 47.200,-) om de inhoudelijke ontwikkeling invulling te kunnen geven. Daarnaast wordt er een budget beschikbaar voor de combinatiefuncties (in 2012 € 93.000,-). Voor de fysieke ontwikkeling zijn de kosten verdeeld tussen Leystromen als ontwikkelaar en eigenaar van de multifunctionele gebouwen de Frankische Driehoek en Boschkens Oost en de gemeente. De gemeente maakt kosten ten aanzien van de voorbereiding van bestemmingsplannen ed., het binnenmilieu en de inrichting van de scholen. Daarnaast heeft de gemeente huurovereenkomsten met Leystromen gesloten voor de brede scholen. De bouw van De Vonder zal in eigen beheer van de gemeente worden gerealiseerd. De hiermee gepaard gaande kosten zijn nog onduidelijk, omdat de planning nog moet worden gemaakt.

De totale kosten voor de brede schoolontwikkeling zijn voor de raad nooit in een integraal overzicht gepresenteerd. De kosten die gepaard gaan met de inhoudelijke en fysieke ontwikkeling zijn gescheiden en worden versnipperd in de P&C documenten weergegeven. Daarbij is het voor de fysieke ontwikkeling moeilijk te achterhalen wat de totale meerjarige kosten zijn.

2.2 / Aanbevelingen

1 Werk de visie uit in concrete doelen voor de uitvoering

De uitwerking van de visie is de verantwoordelijkheid van de stichting, maar wordt ondersteund door de gemeente. De gemeente mag er nadrukkelijk op toezien dat de visie in concrete doelen wordt vertaald. Daarbij zou de gemeente vooral een ondersteunende rol moeten hebben en de stichting en kernpartners een rol als initiatiefnemer. Dit verhoogt het gevoel van eigenaarschap en verantwoordelijkheid bij de kernpartners om met de implementatie aan de slag te gaan. Op die manier zijn de scholen beter in staat de visie te implementeren in de praktijk (in termen van aanbod en samenwerking) en is de gemeente beter in staat om te controleren op het inhoudelijke doelbereik. De controlerende taak van de gemeente (inclusief de raad) vraagt immers om controlerende doelstellingen, die specifiek, meetbaar en tijdgebonden en als effect zijn geformuleerd:

- / specifiek betekent dat doelen maar voor één uitleg vatbaar zijn;
- / meetbaar betekent dat de vraag 'is het doel behaald?' met ja/nee of bij voorkeur met een aantal of percentage beantwoord kan worden;
- / tijdgebonden betekent dat helder is wanneer het doel gerealiseerd moet zijn en bij voorkeur zijn ook eventuele tussentijdse momenten van een datum voorzien;
- / formulering als effect betekent dat het doel is beschreven als een gewenste eindsituatie (in plaats van als een verzameling van te ondernemen activiteiten).

De uitwerking van de visie zal zich nadrukkelijk moeten richten op zowel het voorzieningen- en activiteitenaanbod, als de inhoudelijke samenwerking (rollen, taken en verantwoordelijkheden) tussen de gemeente en de stichting, tussen de stichting en de kernpartners/bondgenoten en tussen de kernpartners/bondgenoten onderling.

2 Benut de motivatie en resultaten tot nu toe om de ontwikkeling door te zetten

De motivatie bij de gemeente, de stichting en de partners om de brede scholen in Goirle door te ontwikkelen, is groot. Deze motivatie dient benut te worden om een positieve 'doorstart' te kunnen maken met de inhoudelijke samenwerking van alle betrokken partijen. De gemeente zou in samenwerking met de stichting een bijeenkomst kunnen organiseren om opnieuw commitment voor de brede schoolontwikkeling te kweken en concrete afspraken met elkaar te maken. De evaluaties die onlangs hebben plaatsgevonden – de 0-meting van de stichting en het voorliggende rekenkameronderzoek van de gemeente – kunnen daarbij goed als basis worden gebruikt. Wat zijn de resultaten tot nu toe? Op welke successen kan worden voortgebouwd en welke verbeteringen moeten met elkaar worden opgepakt? De ontwikkeling van de brede school De Vonder biedt een mooie kans om de *lessons learned* te implementeren.

3 Besteed extra aandacht aan het samenwerkingsverband

Wanneer de visie wordt uitgewerkt, dient volgens de rekenkamercommissie extra aandacht uit te gaan naar het samenwerkingsverband op de verschillende niveaus:

Tussen gemeente en stichting

De gemeente zal voor zichzelf een heldere keuze moeten maken in de mate van haar betrokkenheid bij de (inhoudelijke) brede schoolontwikkeling. Hoewel de regie formeel bij de stichting is belegd, pakt de gemeente nog (te) veel regie op. Wil de gemeente echt een stap terug doen, dan zullen hiervoor de nodige maatregelen genomen moeten worden. Te denken valt aan het terugtreden uit de Raad van Toezicht van de stichting en het in positie brengen van de stichting om de regie op zich te nemen. Het centraal subsidiëren van de stichting, waardoor de stichting zelf kan inkopen bij partners, is daarvan een voorbeeld. De gemeente zou dan beleidsgestuurde contractafspraken kunnen maken met de stichting.

Binnen de stichting

De besluitvorming binnen het stichtingsbestuur verloopt traag en het stichtingsbestuur is een wat logge organisatie, ondanks de inzet van de bestuurders. De gemeente zou met de stichting kunnen nadenken over bestuursvormen die beter functioneren. Een mogelijke vorm is het terugbrengen van het aantal bestuursleden door vanuit elk schoolbestuur slechts één vertegenwoordiger aan te stellen. Ook de inzet van meer bondgenoten als bestuurders is een optie. Meer inzet van vrijwilligers die de tijd en energie hebben om de brede schoolontwikkeling een impuls te geven. Daarbij kunnen logische verbanden worden gemaakt tussen vrijwilligers van organisaties die bondgenoot zijn binnen een brede school. Werken met vrijwilligers betekent dan wel dat het draagvlak bij de kernpartners geborgd moet blijven.

Tussen de stichting en de kernpartners/bondgenoten

Tussen de stichting en de kernpartners/bondgenoten moeten heldere afspraken gemaakt worden over rollen, taken en verantwoordelijkheden. De locatiecoördinatoren zijn belast met de uitvoering van het brede schoolconcept, maar weten nog onvoldoende wat er van hen wordt verwacht. Ook de vrijwilligers, zoals de oudercontactfunctionarissen, worden onvoldoende aangehaakt door de stichting. De komst van de combinatiefunctionarissen kan een positieve bijdrage leveren aan de verbinding tussen de stichting en de praktijk. Er zal dan wel duidelijkheid moeten komen over de inzet van de combinatiefunctionarissen.

Tussen de kernpartners/bondgenoten

Ook op het niveau van de uitvoeringspraktijk moet de brede schoolgedachte voldoende tussen de oren zitten. Daarbij dient een verschuiving plaats te vinden van verschotting naar samenwerking, met begrip voor de individuele organisatiebelangen. In tijden waarin bezuinigingen plaatsvinden en de leerlingenstromen teruglopen, is dat een behoorlijke uitdaging. Voor het slagen van de brede schoolgedachte is het echter wel essentieel. Wanneer (nieuwe) afspraken worden gemaakt binnen het samenwerkingsverband, zullen er daarom ook formele overlegstructuren moeten worden gevormd.

4 Versterk de sturende en controlerende rol van de gemeente(raad)

Door het implementeren van de aanbevelingen hierboven wordt de sturende en controlerende rol van de gemeente(raad), passend bij haar rol, versterkt. Dat geldt met name voor de verbetering van de sturing en controle op de inhoud. Ook de financiële sturing en controle kan echter worden verbeterd. Vooral de gemeenteraad heeft nu geen integraal overzicht van de (meerjarige) kosten die gepaard gaan met de brede schoolontwikkeling. De raad stelt versnipperd budgetten vast voor de fysieke en inhoudelijke ontwikkeling, en kan hier niet integraal op controleren. Naar aanleiding van de 0-meting van de stichting, het rekenkameronderzoek en de ontwikkelingen rondom De Vonder, is dit een goed moment voor het college om een dergelijk integraal overzicht voor de raad op te stellen. Welke kosten zijn tot nu toe in totaal gemaakt voor de brede schoolontwikkeling en wat heeft het opgeleverd?

3 Reactie college van B&W

afdeling Ontwikkeling

Rekenkamercommissie Goirle
Postbus 17
5050 AA GOIRLE

NR 2012004724		
AFD		
- 9 JUL 2012		
KOPIE		B&W

gemeente
goirle

Correspondentie-adres
Postbus 17
5050 AA Goirle
Tel (013) 5310 610
Fax (013) 5343 985
Info@goirle.nl

Bezoekadres
Gemeenteluis Goirle
Oranjeplein 1

Uw referentie

Uw brief van

Onze referentie

Datum

2012004710

3 juli 2012

VERZONDEN - 6 JULI 2012

Onderwerp

Reactie op rapport 'Brede schoolontwikkeling in Goirle'

Behandeld door

Mw. A. van Dortmont
Tel (013) 5310 518
Fax (013) 5343 985

Bijlage(n)

Geachte commissie,

Hierbij treft u onze aan reactie aan op het rapport 'Brede schoolontwikkeling in Goirle'.

Algemene reactie

Het college dankt de Rekenkamer voor haar onderzoek. Het onderzoek biedt een goed overzicht van de brede schoolontwikkeling in de afgelopen jaren en de stand van zaken op dit moment. Tezamen met de Rapportage 'O-Meting Brede School Goirle' die onlangs is verschenen, vormt dit onderzoek een goede aanzet voor de verdere (verbetering van de) ontwikkeling van de brede scholen in de gemeente Goirle.

Reactie op de aanbevelingen in het rapport

De in het rapport opgenomen aanbevelingen achten wij nuttig en nemen wij vrijwel allemaal over. Graag reageren we hieronder inhoudelijk op de aanbevelingen:

1. Werk de visie uit in concrete doelen voor de uitvoering

In het rapport is aangegeven dat de overkoepelende visie op brede schoolontwikkeling voor de kernpartners en bondgenoten onvoldoende doorvertaald is naar concrete doelstellingen voor de uitvoering. De vraag hierbij is wat 'onvoldoende' inhoudt. De brede schoolontwikkeling is een ingewikkeld proces, met veel verschillende partijen en betrokkenen. Er is inmiddels op diverse brede scholen naschools aanbod. Hierbij is echter - inderdaad - nog geen samenhang op gemeentelijk niveau. Het bestuur van de Stichting Brede Scholen werkt hieraan; om deze reden heeft zij ook de hierboven al genoemde 'O-meting' laten uitvoeren. Deze vormt de aanzet om de visie naar concrete doelen en activiteiten uit te werken. Deze uitwerking valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.

Bijlage(n):

Afschrift aan:

BNG-bank 28.50.02.848

2. Benut de motivatie en resultaten tot nu toe om de ontwikkeling door te zetten

In het rapport wordt aanbevolen de motivatie die bij de gemeente, de stichting en de partners aanwezig is om de brede scholen door te ontwikkelen, te benutten om een positieve 'doorstart' te maken. De bedoeling is dat ook de combinatiefuncties, door de raad in het kader van Back to Basics mogelijk gemaakt, in het nieuwe schooljaar een flinke, positieve impuls gaan geven aan de positieve doorstart van de brede scholen. Dit doen zij door sport- en kunst & cultuuractiviteiten te ontwikkelen voor alle brede scholen en hierin ook samenhang binnen en tussen de verschillende brede scholen, aan te brengen. Daarbij worden ook nadrukkelijk verenigingen betrokken. Uit gesprekken met verenigingen volgt dat zij wel degelijk interesse hebben om te participeren in de brede scholen, maar dat zij in de naschoolse uren onvoldoende vrijwilligers hebben om de activiteiten te organiseren. Wanneer een combinatiefunctionaris de randvoorwaarden schept en wanneer aan een vereniging ruim van tevoren concreet wordt gevraagd een aantal naschoolse activiteiten in te vullen, wordt dit voor hen veel aantrekkelijker om er in te stappen.

3. Besteedt extra aandacht aan het samenwerkingsverband

Ons college deelt het standpunt van de Rekenkamercommissie dat de gemeente nog (te) veel de regie op zich neemt, terwijl dit formeel de rol is van het bestuur van de stichting Brede Scholen. De rol van de portefeuillehouder als voorzitter van de Raad van Toezicht vloeit voort uit de overgang van de stuurgroep brede scholen naar de Stichting Brede Scholen. Het was in de beginfase nuttig en noodzakelijk maar inmiddels acht de gemeente het niet langer wenselijk. Op korte termijn zal hierover met de Raad van Toezicht en het bestuur van de stichting worden gesproken. De gemeente blijft uiteraard subsidiegever; de Stichting Brede Scholen legt dan ook verantwoording van de subsidie af aan de gemeente (evenals aan haar Raad van Toezicht).

In de aanbeveling wordt gesproken over 'het in positie brengen van de stichting om de regie op zich te nemen'. Het bestuur van de stichting komt inmiddels iedere maand bij elkaar. Vanuit ieder schoolbestuur zit één vertegenwoordiger in het bestuur. In het hierboven genoemde gesprek zal ook gekeken worden naar de samenstelling van het bestuur. Zo is op dit moment 'welzijn' nog ondervertegenwoordigd, met alleen sociaal-cultureel centrum De Deel als participant in het bestuur. Mogelijk leidt dit tot een andere samenstelling van het bestuur en daarmee ook de in te zetten expertise voor de brede schoolontwikkeling.

4. Versterk de sturende en controlerende rol van de gemeente(raad)

In het kader van Back to Basics wordt met de stichting Brede Scholen een uitvoeringsovereenkomst afgesloten. Hierin ligt vast dat een rapportage moet worden aangeleverd, op inhoud. Daarnaast vindt steeds na afloop van een subsidiejaar een inhoudelijke en financiële verantwoording plaats, conform de Algemene Subsidie Verordening.

In de aanbeveling is aangegeven dat de gemeenteraad nu geen integraal overzicht heeft van de (meerjarige) kosten die gepaard gaan met de brede schoolontwikkeling. De raad stelt, volgens uw rekenkamercommissie, versnipperd budgetten vast voor de fysieke en inhoudelijke ontwikkeling en kan hier niet integraal op controleren. Het college acht dit onjuist. De raad stelt steeds voor de middellange termijn een Integraal Huisvestings Plan (IHP) vast en ieder jaar een Onderwijs Huisvestings Plan, waarin concrete plannen zijn opgenomen ten aanzien van onderwijshuisvesting. Hierin zijn alle (meerjarige) kosten voor brede schoolontwikkeling in fysieke zin inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is de brede schoolontwikkeling inhoudelijk opgenomen in het integrale beleidsplan 'Back to Basics: De Nieuwe Koers'. Door middel van een totaaloverzicht is aan de raad voorgelegd welke subsidies worden gegeven voor realisering van de doelstellingen met betrekking tot brede schoolontwikkeling.

Bladnummer
3

Onze referentie

Datum
3 juli 2012

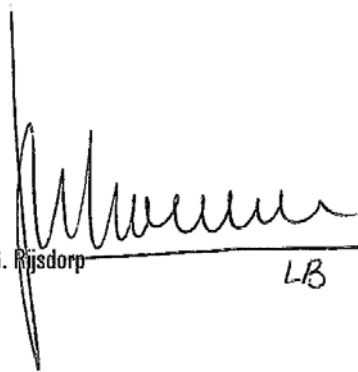
gemeente
goirle

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders

de heer J.M. Tromp
secretaris

mevrouw M.G. Rijsdorp
burgemeester

LB

4 Nawoord rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie Goirle dankt het College van Burgemeester en Wethouders voor zijn bestuurlijke reactie en constateert dat het College van Burgemeester en Wethouders zich in grote lijnen kan vinden in de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek naar Brede schoolontwikkeling in de gemeente Goirle.

De rekenkamercommissie is verheugd om te constateren dat het college aan de slag gaat met het vertalen van de visie op de Brede schoolontwikkeling naar concrete doelen en activiteiten. De rekenkamercommissie verwacht dat dit de sturing en controle van de gemeente op de inhoud zal versterken. Ook is het goed om te vernemen dat het de bedoeling is om in het nieuwe schooljaar een flinke positieve doorstart te maken met de Brede scholen. De motivatie bij de gemeente, de stichting en de partners om de Brede scholen in Goirle door te ontwikkelen, is groot.

Het college achtte de regierol van de gemeente in de beginfase van de Brede schoolontwikkeling nuttig en noodzakelijk maar nu niet langer wenselijk. Tot ons genoegen wil het college de huidige regierol van de gemeente herzien en op korte termijn met de Raad van Toezicht en het Bestuur van de Stichting komen tot een andere opzet. Belangenverstrengeling dient te worden voorkomen.

De rekenkamercommissie wenst de gemeente en kernpartners succes bij de (door)ontwikkeling van de Brede scholen en hoopt met dit onderzoek een bijdrage te hebben geleverd aan de verdere ontwikkeling van de Brede scholen alsmede het verder verbeteren van de informatievoorziening over de uitvoering hiervan. We zullen de ontwikkelingen met interesse volgen.

drs C.E.J.M. Cransveld
voorzitter Rekenkamercommissie Goirle

Nota van bevindingen

1 Brede schoolontwikkeling

In dit hoofdstuk schetst de rekenkamercommissie de wijze waarop de brede schoolontwikkeling tot stand is gekomen in de gemeente Goirle, hoe daarover in de gemeenteraad is gesproken en wat de wensen van verschillende partijen ten aanzien van de brede school zijn. Daarnaast wordt het beleidskader in kaart gebracht. De rekenkamercommissie brengt hiermee in beeld wat de oorspronkelijke wensen waren en hoe deze uiteindelijk zijn vertaald in het beleid.

1.1 / Algemeen kader brede school

De landelijke opkomst van het fenomeen 'brede school' past helemaal in de ontwikkelingen op het gebied van de integratie van educatie, welzijn (breed), zorg en wonen en de aandacht voor leefbaarheid, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de combinatiefunctionaris. Een brede school is een netwerk van onderwijs, welzijn en zorg voor kinderen en hun ouders, dat zoveel mogelijk opvoeding, vrije tijd en onderwijs op maat aanbiedt en dat tegelijkertijd beoogt de leefbaarheid en de sociale samenhang in een wijk of dorpskern te bevorderen. Bij de brede schoolontwikkeling zijn twee aspecten van belang: een inhoudelijk en een fysiek aspect. Daarnaast zijn de financiën van belang.

Het *inhoudelijke* aspect bevat in het algemeen twee hoofddoelen:

- 1 het stimuleren van de ontwikkelingskansen van kinderen van 0-12 jaar;
- 2 het bevorderen van de leefbaarheid en het op peil houden van het voorzieningenniveau.

Om deze doelen te realiseren proberen gemeenten samen met betrokken partners (scholen, kinderopvang, peuterspeelzaal, welzijnsorganisaties, bibliotheek, sportverenigingen, etc.) dwarsverbanden te leggen tussen de diverse voorzieningen die voor kinderen van belang zijn. De gedachte daarbij is dat een gezamenlijk netwerk leidt tot een hoogwaardiger activiteitenaanbod. Binnen het netwerk kunnen samenwerkingsrelaties ontstaan tussen basisonderwijs en andere vormen van educatie, zoals een bibliotheekvoorziening, maar ook netwerken van voorzieningen die kinderen achtereenvolgens doorlopen, zoals kinderopvang, voorschoolse educatie en basisonderwijs.

Daarnaast is de brede school ook vooral bekend als een *fysieke* locatie waarin de diverse voorzieningen aanwezig zijn. Er zijn ook brede schoolconcepten die naast onderwijsvoorzieningen ook andersoortige voorzieningen herbergen, zoals zorgvoorzieningen voor ouderen, woningen, sportvoorzieningen en dergelijke. Voorzieningen die fysiek geconcentreerd zijn, kunnen samenwerken (dan is er sprake van een multifunctionele accommodatie), maar dit is niet altijd het geval.

Natuurlijk spelen ook de financiën een rol in de brede schoolontwikkeling. Door dwarsverbanden te leggen tussen voorzieningen en binnen multifunctionele accommodaties, kan er efficiënter worden samengewerkt. Ook hebben de financiën bij de gemeenteraden de bijzondere aandacht. Daarbij is het van belang dat de brede schoolontwikkeling binnen de vastgestelde budgetten wordt gerealiseerd.

1.2 / Totstandkoming brede schoolontwikkeling in Goirle

Fysieke (her)ontwikkeling aanleiding brede schoolontwikkeling

Al in 2002 wordt er in de gemeenteraad van Goirle met enige regelmaat gesproken over de brede schoolontwikkeling in de gemeente. Aanleiding hiervoor is in de eerste instantie de fysieke (her)ontwikkeling van een tweetal wijken in Goirle. De eerste is de gewenste herontwikkeling van de Frankische Driehoek in de wijk De Hellen in Goirle. De komst van een brede school moet deze wijk niet alleen in ruimtelijke, maar ook in sociaal-culturele zin verbeteren.² De gemeente is, ten tweede, voornemens om het plangebied Boschkens te ontwikkelen en hier mogelijk een brede school te realiseren. De discussie in de raad richt zich in deze periode op de wenselijkheid van brede schoolontwikkeling, de doelgroepen en de functie van de brede school. De brede schoolontwikkeling wordt in deze discussie vanuit twee aspecten benaderd; de fysieke ontwikkeling van brede schoolgebouwen en de inhoudelijke ontwikkeling van de brede schoolgedachte. Inhoudelijke reden om de brede school in Goirle te ontwikkelen is het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen. De raad benadrukt in de vergaderingen met name het belang van de inhoudelijke ontwikkeling, maar omdat de eerste brede scholen worden gerealiseerd in nieuwe gebouwen, is het fysieke aspect leidend.

Motie stimulering voorbereiding brede school

Op 11 november 2003 wordt er door de raad een motie aangenomen waarin het college formeel wordt verzocht 'te komen tot een voortvarende voorbereiding van de brede school, uitmondend in een stevig maatschappelijk draagvlak en een debat in de politieke arena uiterlijk medio 2004'.³ Omdat de brede schoolontwikkeling nog sterk gekoppeld is aan de herstructurering van wijken en aan bestemmingsplannen, laat het college de voorbereiding van de brede schoolontwikkeling gelijk oplopen met het opstellen en behandelen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2004-2011.

Koppeling aan IHP

In 2004 stelt de gemeenteraad het Integrale Huisvestingsplan 2004-2011 (IHP) vast. Gelijktijdig neemt de raad een startnotitie voor de brede schoolontwikkeling voor kennisgeving aan. In de startnotitie wordt een traject uitgezet om tot brede schoolontwikkeling te komen en een stimuleringssubsidie van de provincie te verwerven.⁴ In de periode 2005-2006 wordt er, samen met de commissie Welzijn, gewerkt aan een visie op brede scholen en start het college reeds met de ontwikkeling van de brede scholen in de wijken de Hellen en Boschkens Oost. Voor de inhoudelijke ontwikkeling van de Frankische Driehoek en Boschkens Oost heeft de gemeente een subsidiebedrag van €57.583,00 van de provincie Noord Brabant ontvangen.⁵ De raad stelt de visie in 2007 vast (zie paragraaf 1.3) en er wordt een coördinator aangesteld om de brede schoolontwikkeling verder inhoudelijk vorm te geven. Via twee voortgangsrapportages over de wijken De Hellen en Boschkens Oost en in de raadsvergaderingen wordt de gemeenteraad over deze ontwikkeling geïnformeerd. Na de vaststelling van de visie wordt in de raad gesproken over het verder uitrollen van de brede schoolontwikkeling over de hele gemeente. Basisscholen De Vonder in Riel en Het Schrijverke in

² Raadsvergadering gemeente Goirle, algemene beschouwingen 12 en 13 november 2002.

³ Raadsvergadering gemeente Goirle, behandeling programmabegroting 2004, 11 november 2003.

⁴ Visie en startnotitie op brede schoolontwikkeling in de gemeente Goirle, december 2006, p.1. Deze startnotitie wordt in de commissie Welzijn besproken.

⁵ De subsidie is toegekend in het kader van de beleidsregel Stimuleringsregeling Educatie.

Goirle ontplooiën op dat moment op eigen initiatief al brede schoolactiviteiten die eventueel door de gemeente ondersteund kunnen worden.

1.3 / Wensen voor de brede school

Wensen in de gemeenteraad

De brede schoolontwikkeling is een onderwerp dat geregeld terugkomt in de raadsvergaderingen en in de commissies Welzijn, Ruimte en Algemene Zaken. Raadsbreed bestaat de visie dat de brede school vooral een inhoudelijke ontwikkeling is naar een netwerkorganisatie waarin terreinen als jeugd, onderwijs, welzijn en zorg een plek krijgen. Daarnaast is de brede school een fysiek gebouw waarbinnen de samenwerking en de activiteiten kunnen plaatsvinden. De fracties kennen de brede school verschillende functies toe.

Voorbeelden daarvan zijn:

- / Voor- en naschoolse opvang
- / Oplossing voor het spitsuurgezin
- / Sociale samenhang, cohesie in de wijken, wijkbetrokkenheid
- / 'Oppeppen' wijken, zoals de Hellen
- / Sociaal-cultureel aanbod
- / Jong aanleren maatschappelijke betrokkenheid
- / Huisvesting scholen
- / Gecentraliseerde voorzieningen
- / Stimulering vrijetijdsbesteding kinderen: sport, cultuur
- / Opvang en zorg voor jongeren tussen 0-18 jaar
- / Ouderenbetrokkenheid⁶

In de raad wordt er ook over de randvoorwaarden voor een succesvolle brede schoolontwikkeling gesproken. Eén daarvan is een breed maatschappelijk draagvlak onder ouders, wijkbewoners, leerkrachten en andere samenwerkingspartners. De raad benadrukt het belang om de visie op brede scholen en de uitwerking daarvan in de uitvoering bottom up te organiseren. Op die manier vindt aansluiting plaats tussen de vraag in de wijk en het aanbod van de brede school. Een andere belangrijke voorwaarde voor het slagen van de brede school is de invulling van de regierol door de gemeente. Vanuit de regierol is de gemeente in staat de brede schoolontwikkeling te stimuleren bij de potentiële samenwerkingspartners (door middel van het uitdragen van de visie en inhoudelijke ondersteuning) en te faciliteren (door middel van budget en huisvesting).

Omdat de brede scholen een belangrijke functie in de wijken moeten vervullen, wenst de raad een vlotte ontwikkeling vanuit de gemeente. In de eerste instantie is deze ontwikkeling gericht op de Frankische Driehoek en Boschens Oost. Vanaf 2007 ontstaat de wens de brede schoolontwikkeling verder over de gemeente uit te rollen en te faciliteren.

Wensen van het college

Ook voor het college is de brede schoolontwikkeling een belangrijk onderwerp. De ontwikkeling wordt in de periode 2006-2009 door het college vooral gekoppeld aan de bouw van de scholen in de Frankische Driehoek en Boschens Oost. Dat blijkt uit de nadrukkelijke koppeling die wordt gemaakt met het opstellen van het IHP. Daarmee richt het college zich vooral op het fysieke aspect. De brede schoolontwikkeling is echter ook opgenomen in de collegeprogramma's 2002-2006, 2006-2010 en 2010-2014. In de collegeprogramma's wordt de brede school in verband gebracht met een verbetering van de ruimtelijke

⁶ Dit zijn functies die door de fracties zijn benoemd in verschillende raadsvergaderingen tussen 2002 en 2010.

kwaliteit, maar ook met een verbetering van de samenhang in de wijk. Het college streeft ernaar dat de brede school niet enkel een bundeling van huisvesting en voorzieningen is, maar ook een manier is om achterstanden integraal aan te pakken en sociale cohesie te bewerkstelligen.⁷ Daarnaast is de brede school is een instrument om buurtregie te voeren.

Wensen bij het onderwijs

De schoolbesturen van de basisscholen in de gemeente zijn enthousiast over de brede schoolontwikkeling. De scholen onderling hebben de behoefte om samen te werken en te profiteren van elkaars expertise. Daarnaast komt de motivatie voort uit de wettelijke verplichting om de buitenschoolse opvang (BSO) te organiseren. De basisscholen stellen leerverrijking wel als belangrijkste doel van de brede scholen. Vanuit de basisscholen bestaat de wens om binnen een alliantie tot samenwerking te komen en op die manier efficiënter te kunnen werken en kennis te kunnen delen. Daarvoor is het volgens hen nodig om per brede school te kijken naar wat past bij de verschillende locaties, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag en het aanbod in de wijk. Ook bestaat de vraag hoe de scholen het best een continue lijn van onderwijs kunnen borgen door middel van een warme overdracht (tussen peuterspeelzaal/kinderopvang en basisonderwijs en het basis- en middelbaar onderwijs). Een aantal scholen begint reeds vóór de brede schoolontwikkeling met het organiseren van meerdere taken binnen het bestaande schoolgebouw. Het Schrijverke in Goirle hier een voorbeeld van. Voor andere scholen is de wens voor een nieuw gebouw aanleiding om over het brede scholenconcept na te denken.

Maatschappelijk draagvlak

De raad heeft meerdere malen benadrukt dat het maatschappelijk draagvlak voor de brede schoolontwikkeling essentieel is. In de gemeentelijke notitie 'Wijkfunctie van de brede school' is opgenomen dat de aanleiding voor de komst van de brede scholen met name is gelegen in de groeiende maatschappelijke vraag naar uitbreiding van de dagindeling van kinderen. Te denken valt dan aan het aanbieden van opvang, zorg en mogelijkheden op sociaal, cultureel en sportief gebied.⁸ In de notitie wordt deze maatschappelijke vraag gekoppeld aan de gemeentelijke wens om wijkbetrokkenheid te stimuleren en wijkgericht te werken.

Bij het opstellen van de gemeentelijke visie op de brede schoolontwikkeling in 2006 wordt het maatschappelijk draagvlak, anders dan het onderwijs, niet in kaart gebracht. In de uitwerking van de visie door de individuele brede scholen moet hier aandacht aan worden besteed. In hoeverre dat is gebeurd voor de Frankische driehoek en Boschkens Oost is niet duidelijk. Het Schrijverke in Goirle heeft door het Brabants kenniscentrum jeugd een oriënterend onderzoek laten uitvoeren naar de wensen uit de wijk voor de brede school. De respons is zo laag, dat hier geen conclusies uit getrokken konden worden. De wijkbewoners die wel aan het onderzoek meedoen, staan positief tegenover de ontwikkeling van een brede school. De respondenten hebben aangegeven vooral behoefte te hebben aan ondersteuning bij opvoeding.⁹

⁷ Collegeprogramma 'Samen werken aan de toekomst van Goirle en Riel' 2006-2010, p.8, 14.

⁸ Notitie 'Wijkfunctie van de brede school' (2009), p.1.

⁹ Kijk op de wijk bij basisschool Het Schrijverke! Behoeftonderzoek bij wijkbewoners naar het breder worden van o.b.s. Het Schrijverke. De respons op de enquête die ten grondslag ligt aan het onderzoek van K2 was zeer laag (8%). De resultaten zijn niet representatief en ter beeldvorming gebruikt.

1.4 / Visie op brede schoolontwikkeling

Centrale doelen brede school

Op 6 februari 2007 stelt de raad de visie op de brede schoolontwikkeling vast. De visie wordt ter kennisname aan de samenwerkingspartners in de Frankische Driehoek en Boschkens Oost gestuurd, zodat zij hun eigen visie daarop kunnen afstemmen (zie bijlage 2). In de gemeentelijke visie wordt het begrip 'brede school' gedefinieerd als een samenwerkingsverband tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Het centrale doel van het samenwerkingsverband is de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten.¹⁰ De visie moet een impuls geven aan de inhoudelijke samenwerking van voorzieningen op het gebied van jeugd, welzijn, zorg, sport en onderwijs. In 2010 wordt de visie geactualiseerd. Grotendeels blijft de visie hetzelfde als die uit 2007, maar is wat meer op de praktijk gericht. Zo worden verschillende profielen (o.a. het verrijksprofiel, opvangprofiel, zorg- en onderwijsachterstand profiel) voor de brede school uitgewerkt met concrete doelstellingen. De hoofddoelstellingen voor de brede schoolontwikkeling luiden als volgt:

Kader 1: hoofddoelen voor de brede schoolontwikkeling

- / bevorderen van actieve deelname van kinderen aan de samenleving;
- / bieden van een goede dagindeling voor kinderen;
- / versterken van ontwikkelingskansen van kinderen: cognitief, emotioneel, creatief, lichamelijk;
- / verbeteren van maatschappelijke toerusting en participatie van kinderen van 0 tot 18 jaar;
- / aangrijppunt voor sociale vernieuwing in de wijken

Het aanbod van de brede school bestaat uit een aantal kernactiviteiten, zoals educatie, opvang en veiligheid. Dat kan op maat worden uitgebreid met aspecten als cultuur en sport. De visie wordt ambtelijk voorbereid door een beleidsambtenaar van de gemeente, maar vastgesteld door het in 2009 opgerichte stichtingsbestuur Brede School Goirle (hierna: stichting. Zie hoofdstuk 2). De visie is door de gemeente getoetst aan het gemeentelijk welzijnsbeleid en voor kennisgeving aan de raad gestuurd. De raad heeft de visie feitelijk vastgesteld in de nota Back to Basics, waarin de visie integraal is overgenomen.

Visie op rolverdeling

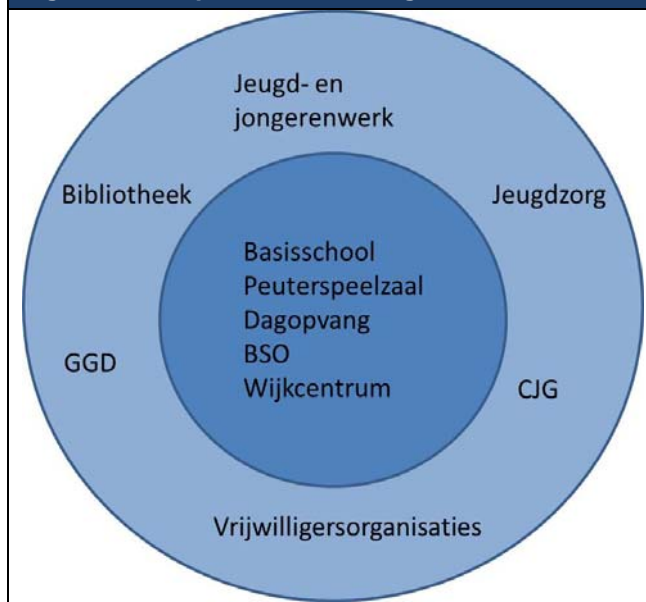
In de visie wordt kort aandacht besteed aan de rolverdeling tussen de partners binnen de brede school en de gemeente. Net zoals in de raadsvergaderingen werd benadrukt, stelt de stichting in de visie dat samenwerking tussen de instellingen randvoorwaardelijk is voor het slagen van de brede school. Daarbij moeten cultuurverschillen worden overbrugd door continu overleg.¹¹ Vanuit de regierol is het de taak van de gemeente om de samenwerking te stimuleren en faciliteren. Om uitvoering aan de regierol te geven, is de stichting in 2009 opgericht (zie ook hoofdstuk 2). Het bestuur van de stichting voert regie, scheidt de

¹⁰ Visie op brede schoolontwikkeling in de gemeente Goirle (2007), p.1.

¹¹ Visie op brede schoolontwikkeling in de gemeente Goirle (2010), p.5.

randvoorwaarden voor samenwerking, bewaakt de voortgang en koers en houdt door middel van evaluatie zicht op de resultaten. In de samenwerking binnen een brede school wordt onderscheid gemaakt tussen kernpartners en bondgenoten. Kernpartners zijn actief en investeren in de brede schoolontwikkeling. Bondgenoten leveren een bijdrage in de uitvoering van activiteiten ten behoeve van de brede school.¹² In figuur 1 is een voorbeeld gegeven van hoe de samenwerking in een brede school er in de praktijk uit kan zien. In de binnenste cirkel zijn de kernpartners weergegeven. De buitenste cirkel bevat voorbeelden van bondgenoten.

Figuur 1: Kernpartners en bondgenoten

Wijkbetrokkenheid losgelaten door gemeente

Naast dat de visie uit 2010 concreter invulling heeft gekregen ten opzichte van de visie van 2007, is er nog één ander belangrijk verschil: het aspect wijkbetrokkenheid. In de totstandkoming van de brede schoolontwikkeling is in de beginperiode door de gemeente veel belang gehecht aan de wijkbetrokkenheid. In 2009 is hiervoor de notitie 'Wijkfunctie van de brede school' vastgesteld (zie paragraaf 1.2). De praktijk heeft inmiddels uitgewezen dat er weinig interesse is in wijkactiviteiten.¹³ Dit aspect is in de visie uit 2010 nog opgenomen, maar in interviews met de gemeente is aangegeven dat er geen activiteiten meer worden ontplooid. Wel blijft er een aanbod voor ouders in de wijk bestaan. In de 0-meting van de stichting (zie hoofdstuk 3) is een inventarisatie van het aanbod van de verschillende brede scholen gemaakt. Hierin hebben drie brede scholen aangegeven dat het wijk aanbod nog onvoldoende is ontwikkeld, maar dat de intentie bestaat om dat alsnog te doen.¹⁴

1.5 / Samenhang met gemeentelijk beleid

Integraal welzijns- en onderwijsbeleid en de Wmo

In 2011 heeft de gemeente haar welzijnsbeleid geëvalueerd en herzien. Hierin is ook het onderwijs meegenomen. Het resultaat is de integrale beleidsnota Back to Basics: De Nieuwe Koers, dat in 2011 door de raad is vastgesteld. In de nota is de brede schoolontwikkeling als doelstelling opgenomen. De visie en doelen van de stichting zijn integraal in de nota overgenomen.¹⁵

Ook in het beleidsplan voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is aandacht voor de brede schoolontwikkeling. In samenhang met het accommodatiebeleid (als instrument van het welzijnsbeleid)

¹² Visie 2010, p.7.

¹³ Dat blijkt uit het beperkte gebruik van het aanbod en uit een extern onderzoek naar gemeentelijke accommodaties (o.a. wijkcentra). In interviews is aangegeven dat bewoners van de gemeente Goirle wel maatschappelijk actief zijn, maar niet per se op wijkniveau.

¹⁴ 0-meting Stichting Brede School Goirle, p.29.

¹⁵ Back to Basics: De Nieuwe Koers, integraal welzijns- en onderwijsbeleid 2012-2015, p. 14.

worden de brede scholen als een verrijking voor de wijk en een versterking van het lokaal jeugd- en onderwijsbeleid gezien.¹⁶

Koppeling accommodatiebeleid, subsidiebeleid en brede scholen

Het accommodatiebeleid is recentelijk geëvalueerd door de gemeente. De brede scholen, als multifunctionele ruimtes, zijn hier een onderdeel van geweest. Voor de brede scholen in de Frankische Driehoek en Bosckens Oost zijn er nieuwe gebouwen neergezet, waarin naschoolse activiteiten een plek moeten krijgen. In de gemeente Goirle is echter sprake van overcapaciteit aan multifunctionele gebouwen. Er zijn veel 'oude' gebouwen waar kleine verenigingen en clubs ruimtes huren tegen lage prijzen. Hiervoor worden zij gesubsidieerd door de gemeente. Het gevolg is dat de nieuwe multifunctionele ruimtes (de brede scholen) nauwelijks worden benut, omdat de huurprijzen hoger liggen. In interviews is aangegeven dat wanneer de gemeente het gebruik van de brede scholen wil stimuleren, zij de kans loopt haar subsidiebedragen eveneens te moeten verhogen. In de evaluatie van het accommodatiebeleid is dan ook aandacht besteed aan de gekoppelde tarieven (huurkosten en exploitatie accommodaties en de subsidiebedragen die aan bijvoorbeeld verenigingen worden verstrekt). De resultaten van het onderzoek moeten nog in het college worden besproken, maar zullen de basis vormen voor de herijking van het accommodatiebeleid en het hieraan gekoppelde subsidiebeleid.¹⁷

Het Integraal Huisvestingsplan

In het IHP zijn onder andere de fysieke uitgangspunten voor de brede scholen opgenomen. Het gaat dan om huisvestingsmaatregelen die nodig zijn voor het fysiek realiseren van multifunctionele gebouwen waarin het brede schoolconcept toegepast kan worden. De ruimtelijke aspecten en de kosten die daaraan verbonden zijn, krijgen hier een plek. In het IHP 2009-2016 wordt het brede schoolconcept wel als argument aangedragen om schoolgebouwen uit te breiden of nieuw te bouwen. Voorbeelden hiervan zijn de scholen Het Schrijverke en De Kleine Akkers, die extra oppervlakte nodig hebben om de BSO te realiseren.¹⁸ Jaarlijks kunnen schoolbesturen aanvragen voor voorzieningen indienen op basis waarvan de gemeente de jaarlijkse Huisvestingsplannen Onderwijs (HPO) opstelt. Met het HPO worden de rechten voor voorzieningen voor capaciteit, onderwijskundige vernieuwingen, onderhoud en aanpassingen van schoolbesturen op basis van een verordening vastgelegd. De toetsingscriteria in de verordening zijn een vertaling van de criteria die in het IHP zijn opgenomen.

¹⁶ Meedoen makkelijker maken, Wmo-beleidsplan 2008-2011, p. 14.

¹⁷ De herijking van het welzijnsbeleid dat geresulteerd heeft in de nota Back to Basics is de eerste stap geweest in het herzien van het subsidiebeleid en –bestand. De herijking van het accommodatiebeleid is stap twee.

¹⁸ Integraal Huisvestingsplan 2009-2016, p.13, 21.

2 Organisatie en uitvoering

2.1 / Realisatie vier brede scholen

Gescheiden werkgroepen fysieke en inhoudelijke realisatie

Er gaat veel tijd zitten in het opstellen van de plannen voor de brede schoolontwikkeling, met name voor de bouw. Hiervoor richt de gemeente verschillende werkgroepen op (bouw en inhoudelijk-pedagogisch). Deze werkgroepen bestaan onder andere uit medewerkers uit de gemeente en het onderwijs. In de werkgroep bouw participeren ook de Woonstichting Leystromen, de architect en een vertegenwoordiging namens de buitenschoolse- en kinderopvangorganisatie. De werkgroep bouw wordt voorgezeten door de Woonstichting Leystromen. De locatiecoördinator vanuit het onderwijs zit de werkgroep inhoudelijk-pedagogisch voor. Door het ontbreken van een projectcoördinator vallen de inhoudelijke werkgroepen echter stil, terwijl tegelijkertijd de bouwwerkzaamheden verder gaan. De werkgroepen worden daardoor niet integraal opgepakt, waardoor inhoudelijke en fysieke aspecten niet worden geïntegreerd. Een voorbeeld hiervan is fysiek gescheiden personeelskamers binnen hetzelfde gebouw voor de leerkrachten van het basisonderwijs en de kinderopvang, terwijl het kernpartners binnen de brede school zijn. In interviews wordt aangegeven dat de samenwerking op deze wijze niet wordt gestimuleerd. Ook is aangegeven dat ten tijde van de bouw de 'geesten nog niet rijp waren' om tot dergelijke integratie over te gaan. De kernpartners wilden graag gescheiden personeelskamers. Om in de toekomst toch tot integratie over te kunnen gaan, zijn de personeelskamers dicht bij elkaar gebouwd met demontabele scheidingswanden.

Fysieke realisatie in samenwerking met Woonstichting Leystromen

De fysieke realisatie van de brede scholen gaat aanvankelijk voor drie van de vier scholen in samenwerking met de Woonstichting Leystromen (hierna Leystromen). Voor de Frankische Driehoek en Boschkens Oost worden samenwerkingsovereenkomsten tussen de gemeente en Leystromen gesloten, voor de nieuwbouw van De Vonder wordt in 2008 een intentieovereenkomst gesloten. Voor de Frankische Driehoek en Boschkens Oost geldt dat Leystromen de ontwikkelaar is van de multifunctionele gebouwen. De grond is door Leystromen gekocht en de woonstichting is eigenaar van beide gebouwen. Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebouwen valt daarmee onder de verantwoordelijkheid van Leystromen. De gemeente heeft voor de brede scholen Frankische Driehoek en Boschkens Oost huurovereenkomsten met Leystromen georganiseerd. Daarnaast heeft zij overeenkomsten met Leystromen gesloten inzake exploitatie en beheer. De kosten voor de bouw van de brede scholen (inclusief de voorbereidingskosten) en de kosten van het binnenmilieu voor de nieuwbouw zijn verrekend in de verschuldigde huursom c.q. de exploitatievergoeding. De kosten van het binnenmilieu voor de bestaande bouw zijn gedekt via rijkssubsidie en een financiële inzet van de gemeente en de schoolbesturen. De kosten van de inrichting van de brede scholen is voor rekening van de schoolbesturen en de kinderopvangorganisatie.

De realisatie van de nieuwbouw van De Vonder in Riel was gepland voor 2016. Deze planning is op verzoek van de school naar 2014 vervroegd. De gemeente en Leystromen zijn in overleg gegaan over de wijze waarop deze planning gerealiseerd moest worden. Tijdens dit overleg bleek dat beide partijen verschillende verwachtingen van elkaar hadden. Eén van de redenen hiervoor is dat Leystromen zich momenteel op haar core business richt en minder kan investeren in maatschappelijk ondernemen. Hierop heeft de gemeente besloten de bouw in eigen beheer te realiseren. De besluitvorming ten aanzien van De Vonder moet in juni 2012 plaatsvinden. Of de brede school ook een multifunctioneel gebouw wordt, met bijvoorbeeld de eerder geplande woningen, is nog niet duidelijk.

Stand van zaken vier brede scholen

Inmiddels zijn er vier brede scholen gerealiseerd (maar worden nog wel doorontwikkeld).¹⁹ Binnen de vier brede scholen werken in totaal vijf basisscholen samen. Vertegenwoordigers van de vier schoolbesturen vormen samen het bestuur van de Stichting Brede School Goirle (zie paragraaf 2.2), die verantwoordelijk is voor de brede schoolontwikkeling in de gemeente. Elke brede school heeft eigen doelstellingen geformuleerd. Deze zijn terug te vinden in bijlage 2. De doelstellingen zijn consistent met de gemeentelijke visie op brede scholen uit 2007 en de geactualiseerde visie van de stichting uit 2010. Aspecten als ontwikkelingskansen voor kinderen, kinderopvang en wijkaanbod vormen onderdeel van de doelstellingen. Wel hebben de brede scholen de doelstellingen 'op maat' gemaakt, zodat zij aansluiten bij de behoeften en wensen in de wijk en het samenwerkingsverband binnen de afzonderlijke brede scholen. Hieronder is per brede school kort de stand van zaken opgenomen.

Kader 2: Frankische Driehoek, Goirle

Fysieke realisatie

De Frankische Driehoek is met het schooljaar 2011/2012 in gebruik genomen.

Inhoudelijke realisatie

Binnen de Frankische Driehoek werken de volgende kernpartners samen:

- / basisschool Open Hof;
- / basisschool Den Bongerd;
- / kinderopvang / buitenschoolse opvang De Avonturiers;
- / peuterspeelzaal Olleke Bolleke;
- / stichting overblijven De Blij-Vertjes TSO
- / sporthal;
- / sociaal-cultureel wijkcentrum De Deel

Naast onderwijs wordt er kinderopvang, buiten- en naschoolse opvang aangeboden. Er is een activiteiten aanbod voor kinderen, ouders en wijkbewoners.

Kader 3: Boschkens Oost, Goirle

Fysieke realisatie

In 2011 is de brede Boschkens Oost opgeleverd en in gebruik genomen. Het betreft volledige nieuwbouw.

Inhoudelijke realisatie

Binnen Boschkens Oost werken de volgende kernpartners samen:

- / basisschool De Bron;
- / kinderopvang /buitenschoolse opvang Humanitas;
- / peuterspeelzaal de Hummeltjes.

Naast onderwijs wordt er kinderopvang, buiten- en naschoolse opvang aangeboden. Er is een activiteiten aanbod voor kinderen, ouders en wijkbewoners.

¹⁹ De vier scholen hebben een formele status als brede school. De fysieke en inhoudelijke ontwikkeling is daarmee nog niet afgerond.

Kader 4: 't Schrijverke, Goirle

Fysieke realisatie

Vanuit het brede schoolconcept is er in 2010 bij 't Schrijverke extra oppervlakte gebouwd om de BSO te realiseren.

Inhoudelijke realisatie

Binnen 't Schrijverke werken de volgende kernpartners samen:

- / basisschool 't Schrijverke
- / kinderopvang / buitenschoolse opvang De Avonturiers
- / tussenschoolse opvang Stichting 't Overblijverke

Naast basisonderwijs biedt 't Schrijverke kinderopvang, BSO en kinderopvang. Er is geen wijkaanbod gerealiseerd. Wel is er een ouderkamer ingericht in de school, waar ouders van naar school gaande kinderen elkaar kunnen ontmoeten.

Kader 5: De Vonder, Riel

Fysieke realisatie

In het IHP 2009-2016 is vastgesteld dat er vervangende nieuwbouw voor de basisschool De Vonder zou worden gerealiseerd in 2016. Vanwege de beperkte functionaliteit van het schoolgebouw, de technische staat van de gymzaal en de beperkte geldigheidsduur van de bouwvergunning voor de BSO-/KDV-voorziening wordt het door het schoolbestuur wenselijk geacht het realiseringjaar naar voren te halen (2014). Aanvankelijk zou dit in samenwerking met de woonstichting Leystromen gebeuren en hiervoor is in 2008 reeds een intentieovereenkomst voor gesloten. In maart 2012 heeft de gemeente echter besloten de samenwerking niet voort te zetten, omdat de verwachtingen over de wederzijdse inzet in de brede schoolontwikkeling van Leystromen en de gemeente verschillen. De brede school wordt nu in eigen beheer van de gemeente gerealiseerd. In juni zal de gemeenteraad beslissen over het voorbereidingskrediet en worden geïnformeerd over de planning van de nieuwbouw.²⁰

Inhoudelijke realisatie

Gelijktijdig met het IHP is ook een start gemaakt met de IDOP ontwikkeling en is een werkgroep brede schoolontwikkeling ingesteld.²¹ Momenteel werken binnen De Vonder de volgende kernpartners samen:

- / basisschool De Vonder;
- / kinderopvang /buitenschoolse opvang Kober groep;
- / peuterspeelzaal De Robbedoes.

Naast het basisonderwijs is er een aanbod voor kinderopvang, BSO en peuterspeelzaalwerk. Er is geen wijkaanbod.

²⁰ Raadsinformatie d.d. 16-03-2012 inzake ontwikkeling Brede School De Vonder. Brief aan Woonstichting Leystromen van het college B&W d.d. 22-03-2012. Brief aan de gemeenteraad van de portefeuillehouder d.d. 27-03-2012 inzake de nieuwbouw brede school in Riel.

²¹ Collegebesluit 'Ontwikkeling brede school De Vonder te Riel', 11 mei 2009.

Ontwikkeling gezamenlijk en naschools aanbod

De vier brede scholen werken momenteel aan een gezamenlijk aanbod van naschoolse activiteiten om de werkwijze en het aanbod gelijk te trekken.²² Daarnaast wordt gekeken naar de ontwikkeling van drie andere brede scholen; de Kleine Akkers, De Regenboog en Kameleon. In interviews is aangegeven dat het realiseren van een gezamenlijk activiteitenaanbod een lastige opgave is. De brede scholen hebben allen een eigen specifieke focus op het onderwijs, de opvang en de wijk. Het verschil in focus wordt bepaald door het verschil in het aantal leerlingen, de locatie en met name de verschillende kernpartners. De samenwerking tussen de partners binnen de brede school en tussen de brede scholen moet voldoende zijn om een gezamenlijk aanbod aan te kunnen bieden. De inhoudelijke doelen voor de brede schoolontwikkeling zijn voor de partners hetzelfde. De wijze om deze te realiseren wordt anders echter anders geïnterpreteerd. In interviews wordt aangegeven dat dit op één lijn moet worden gebracht. De algemeen coördinator en combinatiefunctionaris kan hier een grote rol in vervullen (zie paragraaf 2.3).

Tijdens de bouw van de scholen en ook daarna is Leystromen een partner in de brede schoolontwikkeling. Leystromen is verantwoordelijk voor de exploitatie van de gezamenlijke gedeelten van de gebouwen en is gebaat bij het genereren van extra huur – en exploitatie inkomsten door mede gebruik van de ruimten. Hierin zijn zij afhankelijk van de schoolbesturen, die verantwoordelijk zijn voor het naschoolse aanbod. In de toekomst gaat deze constructie verdwijnen. De exploitatie valt dan onder de verantwoordelijkheid van de brede scholen. Er wordt verwacht dat deze nieuwe verantwoordelijkheid een impuls zal geven aan de brede schoolontwikkeling. Scholen zijn dan genoodzaakt ook in de avonden een aanbod te hebben, waarmee geld verdiend kan worden. Nu is die motivatie nog te klein en wordt dat aanbod niet ontwikkeld. Dat betekent wel dat het beheersaspect de drijfveer is, in plaats van de inhoudelijke visie achter de brede schoolontwikkeling.

2.2 / Stichting Brede school Goirle

Van stuurgroep naar stichting

In 2006, na de vaststelling van de eerste visie, wordt een stuurgroep opgericht om de brede schoolontwikkeling invulling te geven. De portefeuillehouder Onderwijs treedt aan als voorzitter van de stuurgroep, de andere leden werden gevormd door de schoolbesturen. De gemeente heeft vanaf het begin de intentie om de stuurgroep op te heffen en daar een organisatievorm op afstand voor in de plaats te zetten. Op die manier wil de gemeente een stap terug te kunnen doen en het initiatief overlaten aan de brede scholen. Om die reden wordt in 2009 de Stichting Brede school Goirle opgericht (zie kader 7 voor organogram). De werkwijze in een stichting is nieuw en alle partners moeten er aan wennen. Om het toezicht te organiseren, wordt er een Raad van Toezicht opgericht (RvT) met daarin de wethouder Onderwijs en twee externe deskundigen. De vier schoolbesturen die in Goirle bestaan, vormen het Stichtingsbestuur. Het Stichtingsbestuur wordt verder aangevuld met andere kernpartners (BSO, Humanitas en het wijkcentrum).

Opstartfase stichting: vertaling visie naar praktijk

De stichting heeft een moeizame start. Niet alleen moeten de partners wennen aan de nieuwe organisatiestructuur, er bestaat volgens de geïnterviewden ook verschil in opvatting over de definitie van

²² Nieuwsbrief Stichting Brede school Goirle, januari 2012.

een brede school, hoe de visie op de brede schoolontwikkeling geïnterpreteerd moet worden en op welke manier deze vertaald moet worden in de praktijk. Vooral de vertaling naar de praktijk is volgens de geïnterviewden nog onvoldoende geslaagd. Daar zijn verschillende redenen voor aan te wijzen:

- / gebrek aan capaciteit (het stichtingswerk wordt naast reguliere banen gedaan, hoewel schoolhoofden in hun functie tot taak hebben om aan nieuwe ontwikkelingen te werken).
- / cultuur: het blijkt in de praktijk moeilijk voor de partners te zijn om in het algemeen belang te denken en handelen. Het algemeen belang wordt nog niet altijd gevoeld (zie ook paragraaf 2.1).
- / doordat het stichtingsbestuur maar één keer in de twee maanden vergadert, is de besluitvorming traag.
- / de stichting heeft onvoldoende ondersteuning (in projectcoördinatie) gehad vanuit de gemeente, door langdurige ziekte van de projectcoördinator brede school.
- / de focus lag tot de realisatie van de gebouwen op het fysieke aspect van de brede schoolontwikkeling.

Organisatorische invulling stichting

In interviews wordt aangegeven dat de stichting een logische opvolgingsvorm was voor de stuurgroep. Omdat het nodig was dat de gemeente nadrukkelijk een rol bleef spelen, is ervoor gekozen de portefeuillehouder in de RvT plaats te laten nemen. Alle partners achten dit op de lange termijn een onwenselijke situatie, omdat de wethouder feitelijk twee petten draagt. Het stichtingsbestuur is verantwoording verschuldigd aan de RvT en de wethouder moet als lid van de RvT de begroting van de stichting goedkeuren. Als lid van het college moet de wethouder daarna echter de subsidieaanvraag van de stichting beoordelen.

De stichting bestaat uit vier autonome schoolbesturen en in totaal acht scholen. Per brede school is er een locatiecoördinator benoemd voor de uitvoering van de brede schoolontwikkeling. Binnen de brede scholen wordt samengewerkt met vrijwilligers, zoals oudercontactfunctionarissen (die de ouderkamers organiseren). Samenwerking tussen deze scholen blijkt moeilijk te zijn. Uit interviews blijkt dat er een zekere angst

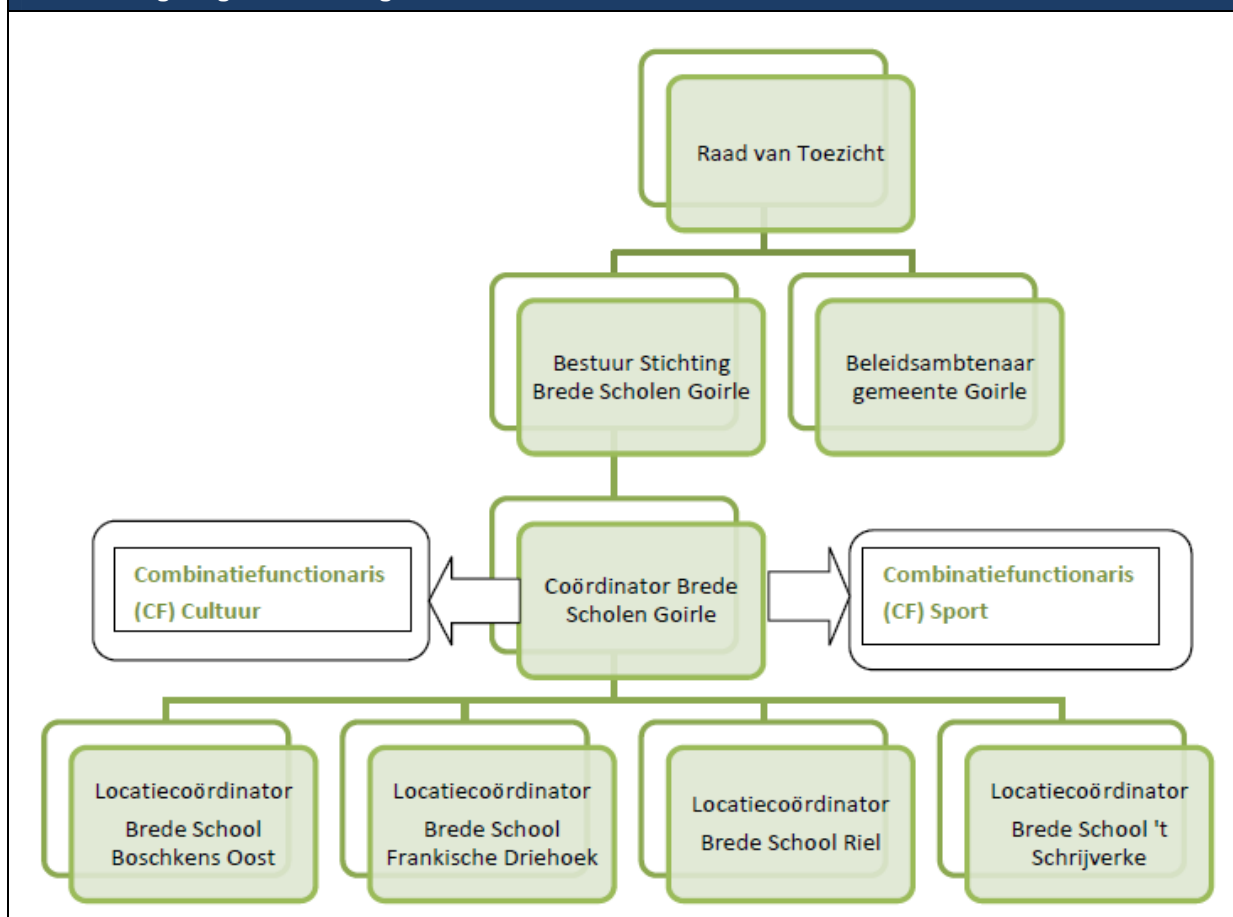
bestaat voor het verliezen van autonomie en de samenwerking tussen zoveel scholen vergt te veel afstemming. Verschotting tussen de scholen wordt hiervoor als belangrijke oorzaak genoemd. Daarnaast is volgens de geïnterviewden het stichtingsbestuur log, omdat alle scholen hierin zijn vertegenwoordigd. Besluitvorming binnen de stichting zou volgens hen sneller gaan, wanneer enkel de schoolbesturen (katholiek, openbaar) in het bestuur zouden zitten. Daar wordt nu echter niet voor gekozen, omdat alle scholen direct betrokken willen blijven in de brede schoolontwikkeling. De stichting moet worden ondersteund door een projectcoördinator vanuit de gemeente. Vanwege langdurige ziekte is deze ondersteuning niet goed van de grond gekomen. De projectondersteuning is wel nodig bevonden door de kernpartners, omdat de bestuursleden geen deskundigheid hebben met het werken voor een stichting en met name waar het gaat om de vertaling van het beleid naar de praktijk. Omdat de taken voor de stichtingsbestuurders nieuw zijn, worstelen zij met de wijze waarop de stichtingstaken vorm moeten krijgen binnen hun taken binnen de schoolbesturen en de scholen. Hierdoor loopt de organisatie van de uitvoering vertraging op. Te denken valt aan formele afspraken tussen de stichting en de vrijwilligers en tussen de stichting en de afzonderlijke scholen.²³ Wel is er vanuit de gemeente een adviserende beleidsmedewerker ter ondersteuning van de stichting ingezet.

Kader 6: de vier schoolbesturen

- / SKBG (4 katholieke scholen)
- / BOOG (2 openbare scholen)
- / Tangent (1 algemeen bijzondere school)
- / Groene Lint (1 katholieke school in Riel)

²³ Ook in de 0-meting Brede School Goirle wordt deze conclusie getrokken, p.31.

Kader 7: organogram Stichting Brede School Goirle²⁴

2.3 / Regie op de brede schoolontwikkeling

Rol van de gemeente

De voornaamste rol van de gemeente is het faciliteren van de brede schoolontwikkeling. De gemeente overlegt periodiek met de stichting (in het kader van het subsidiebeleid, via de RvT en via de bestuursvergaderingen) en levert een adviseur en projectcoördinator voor de stichting. De gemeente heeft ook een aanjagende functie. Hoewel zij inmiddels al een stap terug had willen doen en de brede schoolontwikkeling had willen overlaten aan de stichting, is dat niet mogelijk gebleken om eerder genoemde redenen. Uit de interviews blijkt dat de gemeente daarom nog veel regie heeft moeten voeren over de brede schoolontwikkeling, terwijl deze rol eigenlijk bij de stichting is belegd. Andere rollen die de gemeente heeft, zijn die van subsidieverlener en het faciliteren van de gebouwen.

²⁴ O-meting Brede School Goirle, vastgesteld door het stichtingsbestuur op 8 maart 2012, p.8.

Rolverdeling stichting en gemeente

De regie op de brede schoolontwikkeling is in het visiedocument formeel belegd bij de stichting. In haar visie beschrijft de stichting wat zij daaronder verstaat:

- / afstemmen van beleid;
- / het uit de weg ruimen van belemmeringen bij de brede schoolontwikkeling;
- / het ondersteunen en (financieel) faciliteren van initiatieven;
- / het bemiddelen bij dreigende stagnaties;
- / het (waar nodig) bij elkaar brengen van partijen.²⁵

Het stichtingsbestuur stuurt een coördinator aan, die in de uitvoering de brede scholen stimuleert en coördineert. De uitvoering op locatie wordt door een locatietoecoördinator uitgevoerd. Vanaf het begin van de stichting is er sprake van onduidelijkheid over de praktische rol-, taak-, en verantwoordelijkheidsverdeling. De rolverdeling tussen de gemeente, de RvT en het stichtingsbestuur is niet helder vastgelegd. De verhouding tussen de RvT en het stichtingsbestuur is hierdoor moeizaam, zo wordt in interviews aangegeven. Met name het verder doorontwikkelingen van de samenwerking en het verbreden van de samenwerking met andere partners buiten het onderwijs, stagneert hierdoor.

De komst van de combinatiefunctionarissen

In december 2011 heeft de stichting de organisatiestructuur van de brede scholen aangepast op de komst van de zogenaamde combinatiefunctionarissen cultuur en sport.²⁶ De komst van combinatiefunctionarissen cultuur (vanuit Factorium) en sport (vanuit Stichting Jong) in juni 2012, kan als extra input/impuls worden gezien om de brede schoolontwikkeling in Goirle weer op te pakken. Het voornemen is om drie combinatiefunctionarissen aan te stellen. Twee om inhoud te geven aan de uitvoering van de brede schoolontwikkeling en de koppeling met sport en cultuur en één voor de algemene coördinatie. De laatstgenoemde zal enerzijds de combinatiefunctionarissen aansturen en anderzijds werkzaamheden uitvoeren voor het bestuur. De aansturing onderbrengen bij de stichting biedt het voordeel van directe lijnen. Tussen de gemeente en de stichting bestaat er nog discussie over de aansturing van deze functionarissen. De stichting voelt er nog niet veel voor om het werkgeverschap van de algemene coördinator op zich te nemen. Ze willen de functionaris wel rechtstreeks aansturen maar vrezen de financiële consequenties in geval van een eventuele ziekte of arbeidsconflict (de Stichting Jong en Factorium worden ieder werkgever van de andere combinatiefunctionarissen).

²⁵ Visie op de brede schoolontwikkeling in de gemeente Goirle (2010), p.5-6.

²⁶ Regeling 'Impuls brede scholen sport en cultuur', ingevoerd in 2008. De gemeente ontvangt een bijdrage vanuit het rijk, die na het eerste jaar na de invoering van de combinatiefunctionarissen terugloopt. Een combinatiefunctionaris heeft één werkgever, maar werkt voor meerdere sectoren.

3 Sturing en controle

3.1 / Sturing en controle op resultaten

Sturing door subsidierelaties brede school

Via subsidiëring stimuleert de gemeente de brede schoolontwikkeling. De stichting vraagt subsidie aan bij de gemeente voor de volgende onderdelen:

- / Wijkbetrokkenheid (feitelijk ouderenbetrokkenheid, omdat de wijk als doelgroep is komen te vervallen)
- / Activiteitenbudget
- / Deskundigheidsbevordering (bestuur en vrijwilligers)
- / Vrijwilligersbijdrage
- / Communicatie
- / Organisatiekosten

De subsidie die wordt verstrekt, bedraagt 47.200 euro (2012). De stichting doet een gecombineerde aanvraag voor brede schoolactiviteiten. De gemeente heeft met de individuele kernpartners en bondgenoten ook subsidierelaties, bijvoorbeeld voor de uitvoering van het jongerenwerk. Het gevolg is dat de stichting wel moet samenwerken met de subsidiënten. De samenwerking wordt derhalve niet vanuit de inhoud gezocht en ligt in handen van de gemeente. Een voordeel van het centraal subsidiëren van de stichting zou zijn dat de stichting inkoopt bij de partners. De gemeente kan dan contractafspraken maken met de stichting. Op die manier wordt de inhoudelijke samenwerking door de partners zelf bepaald. Ook de financiering van de combinatiefunctionarissen verloopt niet centraal. De algemene coördinator (de ouderbetrokkenheid en naschoolse activiteiten) wordt vanuit het impulsbudget betaald en zijn onderdeel van de subsidie aan de stichting. De combinatiefunctionarissen worden via subsidies aan Stichting Jong en Factorium betaald, maar worden wel gekoppeld aan de brede schoolontwikkeling. Er is dus geen sprake van een samengevoegde subsidie voor de brede schoolontwikkeling.

Controle op fysieke bouw en financiën brede school

Voor de gemeente is het lastig om de doeltreffendheid van de inhoudelijke brede schoolontwikkeling te meten, omdat er aan de voorkant geen indicatoren en maatstaven zijn vastgesteld en er geen tijdspad aan is gekoppeld. Dat ligt anders voor de fysieke bouw van de brede scholen. Hier stuurt en controleert de gemeente concreet op, doordat de financiële en bouwtechnische kaders van tevoren zijn vastgelegd (in het IHP). Toch is het lastig (met name voor de raad) integraal te sturen op de financiën, omdat de budgetten voor de brede scholen afzonderlijk worden vastgesteld en de kosten versnipperd zijn. Uit onder andere de P&C documenten is het moeilijk te achterhalen welke kosten er precies door de gemeente per brede school en voor de brede scholen in totaal worden gemaakt. De investeringskosten zijn in het IHP vastgelegd. Daarnaast stelt de raad voorbereidingskredieten ter beschikking, worden er kosten gemaakt ten aanzien van het binnenmilieu, de inrichting van de scholen en de huur aan Leystromen. Jaarlijks verstrekt de gemeente subsidie aan de stichting (zie hierboven) van €47.200,-. In het kader Back to Basics heeft de gemeenten € 56.000,- geraamd voor cofinanciering van de combinatiefunctionaris. Vanuit het rijk ontvangt de gemeente hiervoor in 2012 €37.000,-. In totaal is er daarmee €93.000,- beschikbaar voor de invulling van 1,9 fte voor combinatiefuncties. Uit de programmabegrotingen en jaarrekeningen blijkt dat de gemeente een egalisatiereserve Brede school heeft (zie tabel hieronder).

Stand van egaliseriereserve Brede School per 1 januari		
2009	2010	2011
€ 30.889,17-	€ 80.139,56	€ 106.967,78

Sturing en controle door de gemeenteraad

Voorafgaand aan de brede schoolontwikkeling heeft de raad tijdens commissie- en raadsvergaderingen gestuurd op de inhoudelijke invulling van de brede scholen in Goirle (zie ook paragraaf 1.3). Er wordt meerdere malen gesproken over randvoorwaarden, functies, samenwerking en locaties. Het college bereidt de visie op de brede schoolontwikkeling voor die in 2007 door de raad wordt vastgesteld. Ook de geactualiseerde visie uit 2010 wordt door de raad vastgesteld in het beleidskader Back to Basics. Na de vaststelling van de visie in 2007 is er door de raad (en het college) niet zozeer meer gestuurd op de inhoudelijke, maar met name op de fysieke ontwikkeling van de brede scholen. Van de fysieke voortgang en de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten is de raad dus op de hoogte. De raad stuurt op het fysieke aspect door middel van de besluitvorming omtrent de bestemmingsplannen voor de brede scholen. Controle door de raad op de budgetten vindt via de P&C cyclus plaats. De financiële informatie (zie hierboven) wordt echter niet integraal gepresenteerd. De totale kosten die gepaard gaan met de fysieke én inhoudelijke brede schoolontwikkeling zijn nooit in een totaaloverzicht gepresenteerd.

Omdat er geen indicatoren en meetinstrumenten zijn bepaald om de inhoudelijke voortgang te toetsen en omdat de aandacht naar de bouw uitgaat, vindt er geen controle door de raad op dit gebied plaats. In de gemeentelijke jaarverslagen wordt summier verantwoording afgelegd over de inhoudelijke voortgang en worden met name de doelstellingen herhaald. Met de komst van de combinatiefunctionarissen, de ontwikkelingen rondom De Vonder en de Kameleon, de 0-meting van de stichting en dit rekenkameronderzoek wordt de raad weer betrokken bij en geïnformeerd over de inhoudelijke brede schoolontwikkeling.

3.2 / 0-meting brede schoolontwikkeling

De stichting heeft in het najaar van 2011 en begin 2012 een 0-meting verricht om de stand van zaken rondom de inhoudelijke ontwikkeling te bepalen. Het doel was vooral om de visie op de brede schoolontwikkeling te kunnen vertalen naar de praktijk, op basis van de 0-meting. Op 8 maart 2012 heeft het stichtingsbestuur de resultaten besproken en vastgesteld. Een belangrijke conclusie uit de 0-meting is dat de ontwikkeling van de brede school als netwerkorganisatie nog onvoldoende ontwikkeld is, omdat niemand zich 'eigenaar' van de ontwikkeling voelt. De verbindende rol van de algemeen coördinator is daarin gemist. Een tweede belangrijke conclusie is dat er in de uitvoering nog onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden om invulling te geven aan de brede school. Er is bij de locatiecoördinatoren en de vrijwilligers nog veel onduidelijk over de werkwijze en ieders verantwoordelijkheid daar in. Ook missen zij formele afspraken op basis waarvan zij hun werk kunnen invullen.

In de 0-meting is gekeken naar de randvoorwaarden voor de brede schoolontwikkeling, met name met betrekking tot de samenwerking en organisatie. Daarnaast is gekeken naar de voorwaarden voor de totstandkoming van het gewenste aanbod (op wijk- en ouder niveau) en is het huidige aanbod in kaart gebracht.

Ten aanzien van het aanbod en de organisatie daartoe, wordt in de 0-meting geconcludeerd dat de organisatiestructuren nog onvoldoende zijn opgebouwd of bekend zijn om een samenhangend en effectief aanbod te ontwikkelen. Het is voor de vrijwilligers bijvoorbeeld niet duidelijk waar een ouderkamer aan moet voldoen. Ook is er onvoldoende basis voor het ontwikkelen van een samenhangend naschoolse activiteiten aanbod. De samenwerking binnen de brede scholen verloopt nog niet optimaal, laat staan tussen de brede scholen.²⁷

²⁷ 0-meting Stichting Brede School Goirle, p.27-32.

Bijlagen

Bijlage 1. Toetsingskader

Hoofdvraag	Deelvragen	Normenkader	Puntsgewijze beantwoording
<p><i>Welke doelen streven de gemeente Goirle en de partners na met de brede scholen, in hoeverre worden deze tot nu toe bereikt en welke kosten zijn hieraan verbonden?</i></p>	<p>1. Welke doelstellingen heeft de gemeente Goirle, de schoolbesturen en de andere partners voor de brede school geformuleerd?</p>	<p>Er zijn doelstellingen geformuleerd bij de aanvang van het project brede school door de gemeente en de verschillende partners</p> <p>De doelen voor de brede scholen zijn zowel inhoudelijk als fysiek, specifiek, meetbaar en tijdgebonden geformuleerd</p> <p>Er is vastgesteld wie de ketenpartners zijn</p>	<p>/ In 2006 heeft het college een visie op de brede schoolontwikkeling vastgesteld</p> <p>/ In 2010 is de visie door de Stichting Brede School Goirle geactualiseerd</p> <p>/ In de visie zijn doelstellingen opgenomen t.a.v. ontwikkelkansen voor kinderen, wijkbetrokkenheid en ketensamenwerking</p> <p>/ De vier brede scholen hebben in per individuele brede school ook een eigen visie opgesteld. De overkoepelende visie is daarbij leidend geweest</p> <p>/ De kernpartners in de brede schoolontwikkeling hebben zich gecommitteerd aan de visie</p> <p>/ Fysieke doelen zijn in het IHP vastgesteld. Deze doelen zijn gekoppeld aan een financiële raming en een tijdspad voor realisatie</p> <p>/ De inhoudelijke doelen voor de brede schoolontwikkeling zijn niet meetbaar, smart en tijdsgebonden opgesteld. De uitwerking van de doelen moet per brede school gebeuren. Dat gebeurt momenteel vooral via de subsidieaanvraag, op activiteitsniveau</p> <p>/ Momenteel geldt voor alle brede scholen dat de kernpartners bestaan uit: de basisscholen, BSO, dagopvang, peuterspeelzaal, soms een wijkcentrum en de woningcorporatie Leystromen</p>

			<p>(beheer/eigenaar gebouwen). Nieuwe kernpartners worden Stichting Jong (sport) en Factorium (cultuur), via de combinatiefunctionarissen.</p> <p>/ Daarnaast is er een tweede schil met bondgenoten. Dat kunnen verschillende organisaties zijn. Zo wordt er ouderbetrokkenheid georganiseerd door vrijwilligersorganisaties, middels ouderkamers.</p>
	<p>2. Wat is de kwaliteit van het beleid van de gemeente waarin de doelstellingen geformuleerd worden?</p>	<p>De doelen zijn gekoppeld aan een overkoepelend jeugd- en onderwijsbeleid</p>	<p>/ De visie uit 2010 is door de gemeente getoetst op het overkoepelende welzijnsbeleid (waaronder jeugd en onderwijs) 'Back to Basics'. De visie van de stichting is hier integraal in opgenomen</p> <p>/ Ook de doelen voor de brede school in het aanpalend beleid, zoals het IHP en het Wmo- en accommodatiebeleid zijn consistent met de visie en het integrale welzijns- en onderwijsbeleid</p> <p>/ De doelen zijn echter niet SMT opgesteld en niet vertaald naar concrete doelen voor de uitvoering. Hierdoor is het voor de uitvoerende partijen onduidelijk wat precies de gewenste resultaten zijn</p>
	<p>3. Welke ontwikkelingen zijn er op het gebied van brede scholen in de gemeente Goirle?</p>	<p>Er is een organisatiestructuur vastgesteld en ieders rol en verantwoordelijkheid is helder</p> <p>De ontwikkelingen op het gebied van brede scholen in de gemeente Goirle zijn in beeld gebracht</p>	<p>/ Tussen 2006-2009 is er een stuurgroep geweest om de brede schoolontwikkeling uit te voeren. In 2009 is deze vervangen door de stichting. De stichting kent een Raad van Toezicht, een bestuur (gevormd door de schoolbesturen, BSO, Humanitas en het wijkcentrum de Deel) en een coördinator brede scholen</p> <p>/ Door meerdere factoren is er</p>

			<p>onduidelijkheid over de invulling van de rollen en verantwoordelijkheden. De gemeente wil graag een stap terug doen, maar de stichting schuwt de verantwoordelijkheid tot op heden. Hiervoor wordt de stichting ook onvoldoende gefaciliteerd door de gemeente en ontbreekt het binnen de stichting aan doorzettingsvermogen en besef van het algemeen belang</p> <p>/ De kernpartners pakken de verantwoordelijkheden onvoldoende op en voelen zich niet geroepen/geëquipeerd om zich voor iets breders in te zetten dan de eigen school. Dat geldt zowel voor de samenwerking binnen een brede school als de samenwerking tussen de vier bestaande brede scholen.</p> <p>/ Hierdoor ontstaan hele vreemde taferelen. Voorbeeld is een brede school waarin twee koffiekamers naast elkaar zijn gebouwd, één voor de leraren, één voor de naschoolse opvang</p> <p>/ Ook is de stichting onvoldoende efficiënt door de trage besluitvorming, onder andere door het verschil in interpretatie van de visie en de uitwerking daarvan</p> <p>/ De gemeente houdt zicht op de ontwikkelingen door middel van de subsidierelatie met de Stichting Brede School Goirle.</p> <p>/ Daarnaast is de wethouder lid van de Raad van Toezicht van de Stichting.</p> <p>/ Eind 2011 heeft er een 0-meting plaatsgevonden waarin voor het eerst de resultaten tot nu toe en de</p>
--	--	--	---

			knelpunten in beeld zijn gebracht.
	<p>4. Welk aanbod is en/of komt er aan voorzieningen en activiteiten bij de brede scholen?</p> <p>a. Sluit dit aan bij het beleid?</p> <p>b. Worden de doelgroepen van de brede school (naar verwachting) bereikt?</p> <p>c. Is er al zicht op in hoeverre het aanbod voldoet aan de vraag vanuit de doelgroepen?</p>	<p>Het komende aanbod voor de brede scholen is inzichtelijk gemaakt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dit sluit aan op het vingerende beleid - De verwachte doelgroepen worden bereikt - Er is zicht op het aanbod van de brede school en de vraag van de doelgroepen en de al of niet aanwezige match 	<p>/ De stichting is succesvol geweest in het creëren van een activiteitenaanbod in de betreffende wijken.</p> <p>/ De doelgroepen ouders en jeugd worden daarmee voldoende bereikt. Er wordt veel gebruik gemaakt van het aanbod</p> <p>/ De doelgroep 'wijk' wordt niet bereikt. De activiteiten op wijkniveau spreken niet alleen wijkbewoners aan, maar bewoners uit heel Goirle komen daar op af. De interesse in (alleen) de wijk speelt niet. Vanuit de gemeente is aangegeven dat de wijkbewoners niet langer een doelgroep van de brede school zijn. In de 0-meting wordt echter aangegeven dat alle vier de scholen zich in 2012 zullen inzetten voor wijkbetrokkenheid.</p> <p>/ Of de activiteiten een uitwerking zijn van de doelen is niet te achterhalen. Er heeft nooit een vertaling plaatsgevonden van visie naar concrete doelen en vervolgens naar activiteiten. Vanuit de visie is er direct een aanbod ontwikkeld. De subsidieaanvraag (waarin het aanbod is verwerkt) wordt wel getoetst aan het Back to Basics beleid van de gemeente. In die zin is er een aansluiting tussen beleid en aanbod.</p>
	<p>5. Wat zijn de voorlopige resultaten in termen van doelmatigheid en doeltreffendheid (in de ontwikkeling) en zijn er verschillen te signaleren tussen typen brede</p>	<p>De voorlopige resultaten in termen van doeltreffendheid en doelmatigheid zijn in beeld. Een eventueel verschil tussen brede</p>	<p>/ De resultaten zijn enkel op activiteitsniveau bekend, in het kader van verantwoording van de subsidierelatie. Omdat er geen indicatoren, maatstaven en een tijdspad aan de visie en ontwikkeling</p>

	<p>school?</p>	<p>scholen (in ontwikkeling) eveneens.</p> <p>Realisatie van de brede scholen draagt volgens betrokkenen bij aan het realiseren van gestelde doelen</p> <p>In voortgangsberichten wordt gerefereerd aan het oorspronkelijke ambitieniveau</p> <p>Gemeente en stichting zijn tevreden over de organisatiestructuur en ieders rol en bijdrage</p>	<p>zijn gekoppeld, zijn de resultaten ook niet te meten.</p> <p>/ Onlangs is een 0-meting verricht om de stand van zaken op te nemen. Op basis hiervan moet uitwerking van de visie in de praktijk gaan plaatsvinden, door onder andere plannen van aanpak per brede school.</p> <p>/ Duidelijk is dat de kernpartners en de gemeente niet tevreden zijn over de huidige organisatiestructuur. Men verschilt van mening over de verdeling van verantwoordelijkheden en de rolverdeling. Ook brengt de huidige organisatiestructuur een dubbele pet voor de wethouder Onderwijs met zich mee.</p> <p>/ De stichting doet namens alle kernpartners een gebundelde subsidieaanvraag. Daar zijn zowel gemeente als de partners tevreden over. Er lopen echter ook individuele subsidierelaties tussen gemeente en bondgenoten. Hierdoor is de stichting niet vrij in het kiezen van haar bondgenoten.</p> <p>/ Er is nog steeds een gedeelde motivatie om nieuw leven in de brede schoolontwikkeling te blazen, maar het komt niet op gang. Er staat geen regisseur op, de stichting is terughoudend om te professionaliseren en er worden andere prioriteiten gesteld, die het algemene belang ondermijnen.</p> <p>/ Er bestaan zowel bij de gemeente als bij de stichting ideeën over mogelijke andere organisatievormen om slagvaardiger te worden en de ontwikkeling door te zetten en uit te</p>
--	----------------	---	---

			breiden. De combinatiefunctionarissen moeten hier ook een rol in gaan spelen.
	6. Wat zijn de kosten van de brede scholen in de gemeente?	De kosten van brede scholen in de gemeente zijn in beeld	<p>/ De gemeente verleent een subsidiebedrag van 47.200 euro aan de stichting. Daarvoor kan de stichting alle activiteiten uitvoeren en de organisatie van de stichting zelf realiseren.</p> <p>/ De kosten die gepaard gaan met het fysieke aspect van de brede scholen zijn inzichtelijk gemaakt in het IHP en worden verantwoord in de jaarstukken van de gemeente.</p>
	7. Welke succes- en faalfactoren zijn er tot nu toe aan te wijzen bij de onderzochte brede scholen?	De tot nu toe aan te wijzen succes en faalfactoren van de onderzochte brede scholen zijn in beeld	<p>/ De 0-meting heeft in kaart gebracht wat succesfactoren en knelpunten zijn. Daarnaast hebben de geïnterviewden een aantal successen en verbeterpunten benoemd.</p> <p>Successen</p> <p>/ Activiteitsaanbod: er is veel ontwikkeld en er is een hoge deelname aan activiteiten (gemeten in het kader van de subsidierelatie)</p> <p>/ Ouderkamer. Met behulp van de provinciale subsidie. Hier wordt door ouderen veel gebruik van gemaakt en er wordt gewerkt met enthousiaste, toegewijde vrijwilligers</p> <p>/ De fysieke gebouwen zijn gerealiseerd</p> <p>Verbeterpunten</p> <p>/ Het bestuur kan worden verbreed door ook sport en cultuur toe te voegen en eventueel andere maatschappelijke partners</p>

			<p>/ Andere personele invulling van het bestuur. Meer inzet van vrijwilligers die de tijd en energie hebben om de Brede Schoolontwikkeling een impuls te geven. Voorbeeld hiervan is een bestuurslid van het wijkcentrum de Deel, die nu tevens secretaris van het stichtingbestuur is. Het wijkcentrum is onderdeel van de Frankische driehoek. Dit is een logische link. Als je met vrijwilligers gaat werken, moet je wel borgen dat er draagvlak bij de partners blijft).</p>
--	--	--	---

Bijlage 2. Doelstellingen vier brede scholen

De vier brede scholen in Goirle hebben eigen doelstellingen geformuleerd. Deze zijn hieronder weergegeven.²⁸

Doelstellingen Frankische Driehoek (2005-2006)

- 1 Het ontwikkelen van een doorlopende ontwikkelingslijn voor de kinderen van 0-13 jaar die gebruik maken van de opvanglocatie van De Avonturiers (kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of BSO), of leerlingen van de basisscholen Den Bongerd en De Open Hof.
- 2 Voor de kinderen in de brede school een veilig en vertrouwd gevoel geven en een veilige omgeving creëren.
- 3 Het stimuleren van ouderbetrokkenheid, met behoud van de eigen verantwoordelijkheid van de ouders, en het verstevigen van oudercontacten ten behoeve van de ontwikkeling van het kind.
- 4 Het realiseren van een goede samenwerking tussen de partners onderling met respect en achting voor de eigen identiteit. (Door een goede communicatie, overdracht van informatie, afstemming en structureel overleg).
- 5 Kinderen leren in de brede school van elkaar en oudere kinderen kunnen ook de jongere kinderen wegwijs maken (tutors). De partners/instellingen vullen elkaar aan en waar mogelijk maakt men gebruik van kwaliteiten en expertise van elkaar.
- 6 Het realiseren van voorschoolse opvang voor de kinderen van 4-13 jaar en het op basis van nader onderzoek bepalen van de wenselijkheid/mogelijkheid van vroege opvang voor de 0-3 jarigen.
- 7 Het organiseren en realiseren van naschoolse activiteiten en vakantieactiviteiten voor de kinderen van 4-13 jaar, tevens voor de kinderen, die gedurende de schooltijden aangewezen zijn voor het speciaal onderwijs buiten de wijk en/of gemeente.
- 8 Op elkaar afstemmen van de bestaande en nieuwe vormen van commerciële en niet-commerciële opvang van kinderen qua tijden, kosten, organisatie, begeleiders en dergelijke, dat met inachtneming van de identiteit van de betreffende instellingen.
- 9 Delen van deskundigheid en waar mogelijk gebruik maken van de inzet van vrijwilligers/ouders ten behoeve van de brede school.
- 10 Het stimuleren van multifunctioneel gebruik van ruimtes en materialen. Hierbij wordt gedacht aan:
 - / Speelzalen, speelplaatsen, handvaardigheidlokalen en veldjes;
 - / aula's;
 - / gezamenlijk gebruik van apparatuur, vaste en mobiele speeltoestellen/wagentjes en dergelijke.

Doelstellingen Boschkens Oost (2009)

- 1 Het ontwikkelen van een doorlopende ontwikkelingslijn voor de kinderen van 0-13 jr, die de Kinderopvang Humanitas (PSZ, KDV en BSO) en basisschool De Bron bezoeken. (Onderzocht dient te worden of op de langere termijn de activiteiten in dit kader uitgebreid moeten dienen te worden voor de jeugd van 14-18 jr.)
- 2 Voor de kinderen in de brede school een veilig en vertrouwd gevoel geven en een veilige omgeving

²⁸ 0-,meting Brede School Goirle, p.10-24.

creëren.

- 3 Het stimuleren van ouderbetrokkenheid, met behoud van de eigen verantwoordelijkheid van de ouders, en het verstevigen van oudercontacten ten behoeve van de ontwikkeling van het kind.
- 4 Het realiseren van een goede samenwerking tussen de partners onderling met respect en achting voor de eigen identiteit. (Door een goede communicatie, overdracht van informatie, afstemming en structureel overleg).
- 5 Kinderen leren in de brede school van elkaar en oudere kinderen kunnen ook de jongere kinderen wegwijs maken (tutors). De partners/instellingen vullen elkaar aan en waar mogelijk maakt men gebruik van kwaliteiten en expertise van elkaar.
- 6 Het realiseren van voorschoolse opvang voor de kinderen van 4-13 jaar en het op basis van nader onderzoek bepalen van de wenselijkheid/mogelijkheid van vroege opvang voor de 0-3 jarigen.
- 7 Het organiseren en realiseren van naschoolse activiteiten en vakantieactiviteiten voor de kinderen van 4-13 jaar, tevens voor de kinderen, die gedurende de schooltijden aangewezen zijn voor het speciaal onderwijs buiten de wijk en/of gemeente.
- 8 Op elkaar afstemmen van de bestaande en nieuwe vormen van commerciële en niet-commerciële opvang van kinderen qua tijden, kosten, organisatie, begeleiders en dergelijke, dat met inachtneming van de identiteit van de betreffende instellingen.
- 9 Delen van deskundigheid en waar mogelijk gebruik maken van de inzet van vrijwilligers/ouders ten behoeve van de brede school.
- 10 Het stimuleren van multifunctioneel gebruik van ruimtes en materialen. Hierbij wordt gedacht aan:
 - / Speelzalen, speelplaatsen, handvaardigheidlokalen en veldjes;
 - / aula's;
 - / gezamenlijk gebruik van apparatuur, vaste en mobiele speeltoestellen/wagentjes en dergelijke.

Doelstellingen 't Schrijverke (2007)

'Verbreden' van het aanbod vanuit de school. Geformuleerde doelstellingen en opbrengsten:

- 1 De actieve deelname van kinderen aan de samenleving bevorderen;
 - 2 het bieden van een goede dagindeling voor kinderen;
 - 3 versterken van ontwikkelingskansen van kinderen. Niet alleen cognitief, emotioneel, maar ook creatief, cultureel en lichamelijk;
 - 4 positionering en profilering van 't Schrijverke in de wijk en omgeving;
 - 5 opvang bieden voor kinderen van werkende ouders.
- / BSO wordt georganiseerd door een professionele kinderopvangorganisatie. De opvang vindt op termijn bij voorkeur plaats in het eigen schoolgebouw tussen 7.30 en 8.30 uur en tussen 15.00 – 18.30 uur.
- / Met ingang van 2007-2008 bieden we als school verlengde schooldagactiviteiten tussen 15.30 uur en 17.00 uur. De activiteiten worden georganiseerd in samenwerking met De Avonturiers en/of verenigingen/instellingen uit Goirle

Doelstellingen De Vonder (2009)

Het primaire doel van de Brede School is om de ontplooiing en ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen, hun directe omgeving en de buurt te vergroten. Tegelijkertijd zet de Brede School in op de volgende

doelstellingen:

- 1 Bevorderen actieve deelname van kinderen aan de samenleving.
- 2 Kinderen kennis laten maken met de diversiteit aan sociaal-culturele, sport en recreatieve activiteiten.
- 3 Kinderen laten kennismaken met de diversiteit van de samenleving zelf.
- 4 Bieden van een goede dagindeling voor kinderen, zodat ouders beter in staat worden gesteld om arbeid en zorg te combineren.
- 5 Vergroten van de sociale samenhang in Riel. Inwoners van alle leeftijden halen er zorg en steun, maar dragen ook bij aan buurtactiviteiten.
- 6 Voorzieningen op peil houden, uitbreiden en versterken.

Door de samenwerking tussen onderwijs, cultuur, zorg, sociaal-cultureel, opvang en sport uit te breiden en te versterken zijn deze doelstellingen te realiseren.

Bijlage 3. Bronnen

Documenten

- / Collegeprogramma's 2002-2006, 2006-2010, 2010-2014
- / Collegevoorstel Brede Schoolontwikkeling De Vonder, te Riel (11 mei 2009)
- / Raadsinformatie d.d. 16-03-2012 inzake ontwikkeling Brede School De Vonder.
- / Brief aan Woonstichting Leystromen van het college B&W d.d. 22-03-2012.
- / Brief aan de gemeenteraad van de portefeuillehouder d.d. 27-03-2012 inzake de nieuwbouw brede school in Riel.
- / Wmo beleidsplan, Meedoen Makkelijker Maken (2008-2011)
- / Integraal welzijns- en onderwijsbeleid. Back to Basics. De nieuwe koers (2012-2015)
- / College- en raadsbesluit Visie op brede scholen (2006/2007)
- / Integraal Huisvestingsplan Goirle (2009-2016)
- / Behoefteteonderzoek Kijk op de wijk bij basisschool 't Schrijverke (2009)
- / Toekomstvisie Goirle (2015)
- / Wijkfunctie en wijkbetrokkenheid bij de brede school (2009)
- / Programmabegrotingen en jaarstukken 2008 – 2011
- / Kostenoverzicht brede scholen (2006)
- / Notulen raadsvergaderingen en commissievergaderingen 2002 – 2011
- / Resultaten 0-meting Stichting Brede School Goirle (2012)

Interviews

Functie	Naam
Wethouder	Dhr. Van Groenendaal
Afdelingshoofd en beleidsmedewerker	Mw. Bolt en mw. Hakkert
Voorzitter Stichting Brede school Goirle	Dhr. Van Abel
Coördinator vanuit Stichting Brede school Tilburg	Mw. Brouwer
Aanvullend telefonisch interview Afdelingshoofd	Mw. Bolt